

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
December 11, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

TRĘČIADENIS – WEDNESDAY, GRUODIS – DECEMBER 11, 1996

Nr. 242

Prisiekė aštuntoji Lietuvos vyriausybė

Vilnius, gruodžio 10 d. (BNS) – Antradienį Seime iškilmingai prisiekė ir pradėjo eiti savo pareigas aštuntoji Lietuvos vyriausybė, vadovaujama lapkričio 28 d. paskirto premjero Gedimino Vagnoriaus.

Vyriausybė buvo suformuota gruodžio 4 d., kai prezidento nutarimu buvo paskirti 17 ministrų.

Antradienį Seimas didele balsų persvara patvirtino vyriausybės programą. Po to Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis priėmė aštuntosios vyriausybės narių priesaiką.

„Lietuva turi naują vyriausybę“, pasakė Seimo pirmininkas V. Landsbergis po to, kai paskutinis prisiekė premjeras G. Vagnorius.

Sveikindamas igaliojimus veiktį gavusią naują vyriausybę, prezidentas Algirdas Brazauskas linkėjo, kad visos valdžios institucijos sėkmingai siektų bendrą tikslą. „Visi norim, kad Lietuvoje žmonėms būtų gera gyventi, kad Lietuva pasaulis matytų klestinčią, demokratišką“, sakė valstybės vadovas.

Prezidentas padėkojo baigusios veiklą premjero Mindaugo Stankevičiaus vyriausybei ir pažymėjo, kad su pasitraukusiu kabinetu baigė dirbti susisie-

kimo ministras Jonas Biržiškis, dirbęs visose nuo 1990 m. kovo 11-ąją atkurtos Lietuvos Respublikos vyriausybėse.

Antradienį Seime prisiekė pramonės ir prekybos ministrė Laima Andrikiene (Tėvynės sąjunga, TS), socialinės apsaugos ir darbo ministrė Irena Degutienė (TS), ekonomikos ministras Vincas Babilius, statybos ir urbanistikos ministras Algis Čaplikas (Centro sąjunga, CS), sveikatos apsaugos ministras Juozas Galdikas (TS), žemės ūkio ministras Vytautas Knašys (TS), aplinkos apsaugos ministras Imantas Lazdinis, finansų ministras Rolandas Matulionis, teisingumo ministras Vytautas Pakalniškis (TS), ryšių ir informatikos ministras Rimantas Pleikys (TS), užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas (Krikščionių demokratų partija, KDP), valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras Kęstutis Skrebys (TS), krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius (KDP), kultūros ministras Saulius Šaltenis (TS), švietimo ir mokslo ministras Zigmantas Zinkevičius, vidaus reikalų ministras Vidmantas Ziemelis (TS), susisiekimo ministras Algis Žvaliauskas (TS) ir premjeras Gediminas Vagnorius (TS).

Visi Seimo komitetai pritarė vyriausybės programai

Vilnius, gruodžio 10 d. (BNS) – Antradienį Seime pratešus naujosios Lietuvos vyriausybės programos svarstymą, jai pritarė visi 12 parlamento komitetų. Už vyriausybės programos patvirtinimą ragino balsuoti visų šių komitetų vadovai, su pažindinę su komitetų pastabomis ir siūlymais.

Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Mečys Laurinkus (TS) sakė, kad vyriausybė buvo paprašyta konkrečiau apibrėžti kuriamos Europos reikalų ministerijos uždavinius.

Valstybės Saugumo komiteto pirmininkas Algirdas Katkus (TS) pažymėjo, kad svarbiausi šios programos dalies tikslai – pasipriešinimas bet kokiai agresijai, pasirošimas stojimui NATO, dalyvavimas taikos palaikymo operacijose.

Ekonomikos komiteto pirmininkas Albertas Šimenas (KDP) sakė, jog vyriausybės programa palanki verslui plėtoti. Joje numatyta tobulinti mokesčių po-

litiką, mažinti biurokratinį trukdymų verslui vystytis, atstatyti Lietuvos banko, kaip valstybinio banko funkcijas. Komiteto pirmininkas pažymėjo, kad pagrindinė problema lieka valstybės pajamų ir išlaidų suliginimas. A. Šimėno įsitikinimu, programą vyriausybei įvykdyti nebus lengva.

Finansinę programos dalį bus sunkiausia įgyvendinti, įsitikinusi ir Finansų ir biudžeto reikalų komiteto pirmininkė Elvyra Kunėvičienė (TS). Tačiau, pasak jos, „niekas geresnės taktikos ir strategijos iki šiol nepasiūlė“.

Seimas pritarė Gedimino Vagnoriaus vyriausybės programai. Už igaliojimų naujai vyriausybei veiktį suteikimą balsavo 87 Seimo nariai. Prieš buvo 21, susilaikė 13 parlamentarų.

Iki balsavimo tik opozicinės socialdemokratų ir LDDP frakcijos, turinčios po 12 narių Seime, paskelbė balsuosiančios prieš vyriausybės programą.

Didžioji Britanija patvirtina Europos sutartį su Baltijos šalimis

Vilnius, gruodžio 10 d. (BNS) – Didžiosios Britanijos Lordų rūmai pirmadienį pritarė ES ir Baltijos šalių sąjungos sutarčių patvirtinimui.

Procedūra truko labai trumpai, ir po kelių minučių svarstymo Lordų rūmai pritarė tam, kad sutarties patvirtinimas būtų perduotas svarstyti Bendruomenių rūmams, sakė Lietuvos URM Europos departamento Politinio Bendradarbiavimo skyriaus vedėjas Darius Degutis.

Numatoma, kad Bendruomenių rūmų Užsienio reikalų komisija svarstys Baltijos šalių sąjungos sutartį su Europos Sąjunga ketvirtadienį, jeigu tam nesutrukdys kokios nors

techninės kliūtis ar svarbūs klausimai prieš penktadienį Dubline prasidedančią ES „viršūnių“ konferenciją.

Galutinį sprendimą priims Didžiosios Britanijos karalienės vadovaujama Valstybės Taryba. Tikimasi, kad Europos sutarties su Baltijos šalimis procedūrą Didžioji Britanija baigs dar iki Kalėdų.

Sutartis patvirtinusi, Didžioji Britanija taps 10-ąja tai padariusi ES valstybe.

Iki šiol Europos sutartį su Lietuva yra patvirtinusios Švedija, Suomija, Danija, Austrija, Airija, Vokietija, Portugalija, Liuksemburgas ir Nyderlandai. Sutartį patvirtino taip pat Europos Parlamentas. Lietuvos Seimas

Lietuvoje prasidėjus ilgiam, tamsiems ir ūkanotiems vakarams, keliuose įvyksta vis daugiau avarių, kai į kelią išbėga žvėrys. Daug jų žūsta, nukentė žmonės, sudaužomi automobiliai. Vairuotojas, partrenkęs žvėrį specialiu perspėjamoju ženkle pažymėtame kelyje, gali būti nubaustas nuo 50 iki 100 litų bauda už tai, kad nepaisė ženklų ir nepasirinko saugaus greičio. Draudimo firma gali atsiaikyti atlyginimą nuostolius. Kelių policijos teigimu, vairuotojai retai kada praneša apie susidūrimus su žvėrimis.

Nuotr.: Susitikimas kelyje su briedžiu škart baigėsi laimingai.

K. Verbicko nuotr. (LR)

Valdžia raginama rūpintis žmogaus teisėmis

Vilnius, gruodžio 10 d. (BNS) – Seimo žmogaus ir piliečių teisių bei tautybių reikalų komiteto pirmininkas Emanuelis Zingeris (TS) ragina Lietuvos pareigūnus paisyti esminių žmogaus teisių ir laisvių.

„Nesenas atvejis, kai Kauno policininkai demonstravo visišką savivalę studentams, rodo, kad žmogaus teisė Lietuvoje dar trapi“, pažymėjo E. Zingeris, kalbedamas parlamente tarptautinės žmogaus teisių dienos proga. Jis priminė Kauno studento sumušimą policijoje praėjusio mėnesio, reikalaujant ji

prisipažinti narkotikų laikymu universitete. Gruodžio 10-oji visame pasaulyje minima kaip Tarptautinė žmogaus teisių diena, nes 1948 m. tą dieną JT generalinė asamblėja priėmė visuotinę žmogaus teisių deklaraciją.

Komiteto pirmininkas E. Zingeris išreiškė susirūpinimą „dramatiškai besiklostančia žmogaus teisių situacija kaimyninėse valstybėse Rytuose“.

Tuo tarpu Lietuva, jo many-

mu, atkurdamą okupacinio režimo nutrauktus santykius su Vakarų civilizacija, įtvirtina ir ten privalomas vertybes. Tačiau Lietuvai dar trūksta mokslininkų pagrįstos valstybinės žmogaus teisių ir laisvių pagrindų politikos, problemas mėginama spręsti be gilesnio ekonominio ir socialinio bei politinio lygio analizės ir perspektyvos įvertinimo.

E. Zingeris paragino Seimo narius siekti ypatingos įstatymų kokybės, nes „kiekvienas nereikalingas įstatymas riboja žmogaus laisvę“.

V. Landsbergis siūlo Švedijai įkurti karinę misiją Lietuvoje

Vilnius, gruodžio 10 d. (BNS) – Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pirmadienį susitiko su Europos Parlamento nariu Hader Cars. Švedijos politikas pasveikino Vytautą Landsbergį tapusį Seimo pirmininku ir pasidžiaugė rinkimų rezultatais.

Pokalbio metu Hader Cars pareiškė, kad Švedijai rūpi Lietuvos saugumas, ji pasiryžusi ir dabar, ir ateityje padėti Liet-

– Antradienio pavakare, sutirštėjus rūkui, Vilniaus oro uoste atšaukti visi užsieniečių skrydžiai. Dėl blogo oro sąlygų lėktuvai buvo priversti leistis Karmėlavos oro uoste prie Kauno. Karmėlavos oro uosto budintysis sakė, jog antradienį iš ten iškrito SAS lėktuvas į Kopenhagą ir LAL lėktuvas į Frankfurtą ir Londoną. Visų kitų avia-

bendrovių skrydžiai atidėti.

Bogotos meras lietuvis ginklus keičia į maistą

Bogota, gruodžio 10 d. (AP-BNS) – Kolumbijos sostinės Bogotos gyventojai noriai atsislepė į lietuvių kilmės mero Antano Mockaus kvietimą ir pradėjo keisti nelegalius ginklus į maistą.

Tokią programą A. Mockus sugalvojo, siekdamas nuginkluoti smurtu garsejančią Pietų Amerikos sostinę prieš Kalėdas ir Naujuosius metus, kai nusikalstamumas ypač išauga.

Sekmadienį į bažnyčias pristatytą 250 ginklų, įskaitant revolverius, medžioklinius šautuvus, granatas ir net ašarinių dujų įrenginį. Mainais už kiekvieną ginklą gyventojai

tuvai šioje srityje. Pažymėdamas, jog Švedijos įtaka NATO šiuo metu yra gana silpna, H. Cars patikino, jog stojant į Europos Sąjungą, Lietuva gali tikėtis visokeriopos Švedijos paramos. Jo nuomone, narystė ES jau padidintų Lietuvos saugumą. Buvo prisimintas faktas, kai Švedijos nestojimas į NATO kadaise padėjo išlikti Suomijai.

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, dėkodamas už Švedijos paramą Lietuvai jungiantis į Vakarų struktūras, pareiškė manąs, kad Švedija galėtų įkurti specialią karinę misiją Lietuvoje. Jis priminė, kad iki šiol Lietuvoje nėra net Švedijos karinio atašė, nors Lietuvos saugumas padidintų ir Švedijos saugumą.

Švedijos atašė Lietuvai pulkininkas leitenantas Erling Johansson, akredituotas sausio mėnesį, dirba ir gyvena Rygoje.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. Tuo metu, kai NATO gynybos ministrai, gruodžio 17-18 d. susirinkę Briuselyje, svarstys ir NATO išpletimo į Rytų Europą klausimą, nauja knyga, išėjusi JAV, kelia prieštaras diskusijoms dėl šio žingsnio. Knygos „Taikos aušra Europoje“ autorius Michael Mandelbaum iš John Hopkins Aukštųjų studijų mokyklos įrodinėja, kad NATO plėtimas bus brangus, netinkamas atsakas į tikrąsias Europos saugumo problemas ir gali būti labai pavojingas, nes sužadins naują „šaltojo karo“ nuotaiką Rusijoje. Manoma, kad Lenkija, Vengrija ir Čekija yra pirmosios trys šalys, kurioms bus pasiūlyta narystė NATO.

Mandelbaum atmeta teiginį, kad NATO narystė suteiks šioms šalims saugumo Rusijos imperializmo akivaizdoje, nes ne viena jų neturi bendros sienos su Rusija (taip rašoma knygoje, - red.), todėl nėra ir poreikio nuo jos gintis. Geresnis būdas joms įsijungti į Europą – įstoti į Europos Sąjungą. Mandelbaum teigia, kad NATO plėtimą į Rytus galima prilyginti Versalio taikos sutarties straipsniui apie „kalnę dėl karo“, kuris suvaidino svarbų vaidmenį Vokietijoje kylant nepasitenkinimui 1920-1930 m. ir prisidėjo prie nacių atėjimo į valdžią. Taip ir NATO plėtimas tik paskatins Rusijos nacionalistus, rašo autorius.

Bagdadas. Irako prezidentas Saddam Hussein antradienį „nuspaudė mygtuką“, po 6 metų pertraukos atnaujindamas šios šalies naftos eksportą į pasaulio rinkas.

Minske valdžia sulaukė Baltarusijos socialdemokratų vadovą Mikolą Statkivičų už nesankcionuotos protesto akcijos prieš prezidento Aleksandrą Lukašenką politiką organizavimą.

Nurnberg. Artėjant ES „viršūnių susitikimui“ Dubline, Vokietijos ir Prancūzijos vadovai – Helmut Kohl ir Jacques Chirac – susitiko Vokietijoje, bandė išspręsti tarpusavio prieštaravimus dėl Europos valiutos sąjungos ir ES reformų. Pagrindinė susitikimo tema – „pastovumo sutartis“, susijusi su bendra Europos valiuta. Vokietija reikalauja, kad visos šalys, įsivedę bendrą valiutą – „euro“, turėtų laikytis šios sutarties, kuri nustato dideles baudas toms šalims, kurios per daug skolinasi. Kitos ES šalys, vadovaujamos Prancūzijos, tam priešinosi ir nori išimčių nuosmūkiu atveju. „Euro“ planuojama įvesti 1999 m. sausio 1 d. Abu vadovai taip pat svarstė ES generalinio sekretoriaus (lyg ir ES „užsienio reikalų ministro“) posto steigimą. Paryžius nori, kad tai būtų svarbios pareigos, o Bona linkusi atiduoti jį vienam iš vyresniųjų ES darbuotojų.

Briuselis. NATO užsienio reikalų ministrai antradienį oficialiai patvirtino planą pasiųsti kitiems metams į Bosniją nuo 25,000 iki 30,000 kareivių taip pat palaikyti. 16-ko NATO ministrų patvirtintos Stabilizavimo pajėgos (SFOR) pakeis dabar Bosnijoje esančias NATO vadovaujamas Taikos įvedimo pajėgas (IFOR), kurių igaliojimai baigiasi gruodžio 20 dieną.

Belgradas. Dešimtys tūkstančių Serbijos studentų antradienį vel išėjo į gatves, protestuodami prieš prezidento Slobodano Milošević ir jo socialistų partijos valdžią, panaikinusią lapkričio 17 d. vykusių savivaldybių rinkimų, kuriuos laimėjo opozicija, rezultatus.

Kijevas. Beveik 20 proc. Ukrainos kariuomenės šauktinių yra pernelyg ligoti arba psichiškai nepastovūs, kad sugebėtų stoti į mūšį, pranešė gynybos pareigūnai. Apie 15 proc. naujų kūrų dėl ligos ar nusilpimo negalėjo nulaikyti ginklo, 5 proc. – turėjo polinkį savijudybėn. Kariuomenės gydytojai dėl pašaliosios karių sveikatos kaltina išaugusį skurdą, blogėjančias kariuomenės gyvenimo sąlygas bei 1986 m. Černobylio atominės elektrinės avariją, po kurios pablogėjo daugumos Ukrainos gyventojų sveikata.

Singapūras. JAV žemės ūkio specialistai, dalyvaujantys Pasaulio prekybos organizacijos (WTO) susitikime, paragino, kad į baigiajamui nutarimą būtų įtrauktas straipsnis, įpareigojantis teikti pirmenybę visapaimantioms WTO žemės ūkio prekybos deryboms, kurios turės prasidėti 1999 m. JAV nori, kad nuo pasirinktos konkrečios datos būtų pašalinti visi dar išlikę muitai ir kitos prekybos žemės ūkio produktais kliūtys. Taip pat reikalaujama, kad apie 30 šalių, siekiančių WTO narystės, privalo įsipareigoti prieš įstodamos atverti savo žemės ūkio rinkas. Ypač to reikalaujama iš Kinijos, kuri jau keletą metų atsisako įsileisti JAV kviečius tuo pretekstu, kad jie esą užkrėsti TCK grybeliu.

Ukrainos karių sąjungos Kryme organizacija pareikalavo, kad Ukrainos parlamentas nedelsiant priimtų įstatymą, įpareigojantį įvesti iš Ukrainos visus svetimais valstybės kariuomenės dalinius.

Latvijos Seimo pirmininko pavaduotojas Andris Amerikais ir deputatas Edvins Inkensas, dalyvauję Vakarų Europos Sąjungos sesijoje Paryžiuje, spaudai pranešė, kad tarptautiniuose institutuose yra formuojamas neigiamas požiūris į Baltijos valstybių (BV) priėmimą į NATO, kad iš daugelio Vakarų parlamentarų jie išgirdo nuomonę, jog priėmimas į NATO Lenkija, Vengrija ir Čekija, vėliau BV nebus priimtos, ir tuo nesuinteresuotos pirmiausia Lenkija, Vengrija ir Čekija.

KALENDORIUS

Gruodžio 11 d.: Šv. Damazas I, popiežius (305-384 m.); Artūras, Valdis, Dirvonė.

Gruodžio 12 d.: Šv. M. Marija Gaudalupėje, Šv. Joana Pranciška de Chantal, vienuolė (m. 1641 m.); Gilmantas, Vainė, Gaiva.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

SKAUTYBĖS REIKSMĖ DABARTIES LIETUVOJE

J.v.s. BRONIUS JUODELIS

Prieškarinėje laisvoje Lietuvoje Skautų sąjunga, susidedanti iš Brolijos, Seserijos ir studentų, čiu skautų, savo eilėse turėjo šaunias Lietuvos jaunimą. Jis daugumoje buvo gimnazijose bei specialiose vidurinėse mokyklose, o studentų korporacija ir studentų draugovė veikė Vytauto Didžiojo universitete. Per 22 nepriklausomo gyvenimo metus Lietuvoje skautybė išaugino samoningus tautos narius, gerus, naudingus valstybės piliečius. Jų patriotinis nusiteikimas 1941 metų sukilimo metu reikėsi partizaninių pasipriešinimų ir rezistencijos žiaurioje sovietų okupacijoje.

Nemaža dalis skautybės mokyklą išėjusio Lietuvos jaunimo II pasaulinio karo įvykiuose atsidūrė Vakaruose, besigėdėdami nuo Maskvos teroro. Karui pasibaigus ir Vokietiją okupavus sąjungininkams, buvo suformuotos išvietintų asmenų (Displaced Persons) stovyklos, jų repatriacijai į savas, išlaisvintas gimtines. Ta „repatriacija“ grėsi ir lietuviams. Deja, pavykus demaskuoti Sovietų Sąjungos kėslus, pabaltiečių buvo pripažinti politinių pabėgėlių teisės, su galimybe emigruoti į Vakarų valstybes. Pasirodymas emigracijai truko 4-5 metus. Per tą laikotarpį mūsų gyvenamose DP stovyklose buvo atkurta pilnai veiklą išvystiusi Lietuvos Skautų sąjunga su jos visomis šakomis ir vadovybe. Skautybė čia atkurti buvo lengva, turint daug Lietuvoje skautybę išgyvenusiu vadovų, vių. Skautybės lėpysys Anglija, kartu su JAV ir Prancūzija rėmė skautybės atkūrimą pabaltiečių pabėgėlių stovyklose. Tada sąlygos Lietuvos Skautų sąjungos vienetų ir vadovybės atkūrimui buvo geros. Mūsų vadovybės pastangos buvo vieningos ir dinamiškos. Emigracijos eigoje, daugiausiai į JAV, Lietuvos Skautų sąjungos padaliniai ir vadovybės įvairiose kraštuose. Čia lietuviškas skautavimas buvo tęsiamas toliau, iki šių dienų, bendraujant su gyvenamojo krašto skautų, čiu vienetais, neprarandant savo tautinio identiteto, savų simbolių, tradicijų ir pareigų tėvų bei broliai. Lietuvių Skautų sąjunga ir dabar apjungia visus lietuvių skautų vienetus už Lietuvos ribų ir turi centrinę vadovybę JAV su visomis teisinėmis privilegijomis. Užjūrio lietuvių Skautų sąjungos vienetų veiklos žydėjimas vyko 1954-1980 metais. Vėliau kraštuose veikla „tautų tirpinimo katilas“ labiau paveikė jaunesniąją kartą: sumažėjus lietuvių kalbos žinojimui, sumažėjo ir mūsų skautiškų vienetų eilės, vyresniesiems pasitraukiant į poilsį, bei Amžinybė. Visa pokario lietuvių Skautų sąjungos veikla surašyta 1996 m. LSS leidinyje „683 puslapių knygoje „LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA“ 1945-1985 m.

Pirmoji Sovietų sąjungos okupacija 1940 m. Lietuvoje užgniaužė Lietuvos Skautų sąjungos veiklą, atėmė jos turimą, areštavo ir trėmė organizacijos vadovus, es. LSS Vyriausias skautininkas pulk. J. Šarauskas buvo sušaudytas prie Červenės, Gudijoje. Per 50 metų žiaurios sovietinės okupacijos, Lietuvos jaunimas buvo prievarta auklėjamas komunistinėje dvasioje pionierių ir komjaunimo organizacijose, kurių „didvyriai“ buvo vaikai, išdavę savo tėvus KGB kankinimams. Jų veikla baigėsi su Lietuvos nepriklausomybės atstatymu, su Sovietų Sąjungos subyrėjimu, su okupacinės Maskvos armijos išvedimu iš Lietuvos. Organizacinis Lietuvos jaunimo auklėjimas liko lyg niekieno žemė, nedirbama, ne kultivuojama, paliekant ten augti piktžolėms ir diršėms. Gamta tuštumosi veltis. Nedirbama žemė natūraliai neša. Joje tik piktžolės veisiasi. Mokyklinis švietimo darbas ne visada susijęs su auklėjimu ir jaunulio, lės charakterio formavimu. O gal okupantui ir jo tarnams buvo naudinga „auklėti“ jaunomene be charakterio, be moralės. Švietimo paliktą spragą auklėjime, dažnai būna užpildoma kūną ir dvasią luošiančia gatvės mentaliteto savi-veikla, vedančia į anarchiją ir nusikaltimus.

Pirmieji skautiškos veiklos atgavimui bandymai Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ar kitur vyko ir vyksta „partizaninių“ būdų. Tos „kregždės“ skautybės pavasario Lietuvoje dar neatnešė. Šių eilučių autoriui teko būti Lietuvos skautų pirmojoje pokarinėje vadovų stovykloje 1989 metais Dzūkijoje. Joje buvo ir keletas patyrusių instruktorių iš JAV. Čia buvo daug vilčių dėta, kad šios stovyklos laukų šviesa ir dvasia, stovyklos kapelionas kun. Sigitas Tamkevičius (dabartinio Kau- no arkivyskupo, metropolito) žodis, paskatinimas tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui. Jiems turėtų būti labiausiai suprantama skautybės reikšmė dabarties Lietuviai. Jie galėtų būti atrama atsikuriančiai Lietuvos Skautų sąjungai, jos padaliniai ir produktiniai veiklai. Jaunimas yra mūsų tautos ateitis. Jo tinkamas auklėjimas yra tiek pat svarbus, kaip atominės jėgaitės, ar Būtinės terminalo statyba.

Jaunai beatsikuriančiai Lietuvos Skautų sąjungai visuomet padės užjūrio broliai ir sesės stipriau „užkurti“ skautišką lauzelį Lietuvos, bet „malkas“ reikalinga patiems parūpinti. Skautiškų vienetų veikla prie vidurinių ar specialiųjų mokyklų būtų naudinga su švietimo institucijų globa, parama ir personalo pagalba. Skautybės ideologija išplaukia iš krikščioniškosios dogmos. Ji lengvai suprantama ir lengvai vykdoma per žaidimus ir buvimą gamtoje. Pasaulinės skautų organizacijos tikslas yra išauklėti pilnavertį žmogų, gerą krašto pilietį, tarnaujantį artimui, tautai ir visai žmonijai. Mes visi broliai, sesės tėvyneje ir užjūryje turime stipriau „pa- judinti žemę“, kad skautybė pasklistų po visą Lietuvą, kad ji atliktų tą svarbų vaidmenį Lietuvos jaunimo auklėjime, nes Lietuvos ateitis priklauso nuo šiandieninio jaunimo.

Ženklas Rako stovyklavietėje.

Nuotr. Vl. Vijeikio

VIENYBĖS KELIU

sk. v. Romualdas Tupčiauskas

Prieš ketverius metus Lietuvos Skautų sąjunga skilo į dvi vienas kitos nepripažįstančias vadijas. Formalus nesutarimo pretekstas buvo sušaudytas požiūris į organizacinius dalykus, nors daugeliui pašalinių stebėtojų atrodė, kad daugiau įtakos darė asmeninės ambicijos. Per tą laiką skirtingos vadijos pakeitė bent 6 pirmininkus, įvairūs Garbės teismai šalino iš skautų eilių dar daugiau vadovų.

Daliai, daugiausia jaunimo, susibūrusi Lietuvos Skautijos organizacija, prieštaravimai Lietuvos Skautų sąjungoje, de- ja, neišnyko. Smeižtų kampanija gausiai liejosi laikraščiu puslapiuose. Pastaruoju metu skautų vidaus konfliktus sprendė policijos pareigūnai. Vargu, ar tai prisidėjo didinant skautų organizacijos autoritetą.

Bandymų sujungti skautų vadovus neturėjo. Gaišo keli ministrai, savo projektą bandė įgyvendinti Pasaulio Skautų organizacijos atstovas Domenikas Benar, privatus asmenys. Kelis kartus atrodė, kad ambicingos asmenybės jau įvairytos kampanijai ir susijungimas neišvengiamas. Deja, deja...

Tautiečių iš Lietuvos Skautų sąjungos iniciatyva bent prieš metus buvo pradėtas rengti bendras susivienijimo suvažiavimas. Jiems talkino Pasaulio Skautų organizacija ir Pasaulio Skautų asociacija. Suvažiavimo išvakarėse, rugpjūčio pabaigoje Palangoje, Kunigiškėse įvyko vadovų pasitarimas, aptaręs ginčytinus būsimos jungtinės organizacijos įstatymus. Jaunimas iš Lietuvos Skautijos dango užpildyti skautiškojo ugdymo veikla?

Konservatorių laimėjimas Lietuvos Seimo rinkimuose teikia naujų vilčių atkreipiant rimtą dėmesį į jaunimo atkūrimą Dievui, Tėvynei ir Artimui. Jiems turėtų būti labiausiai suprantama skautybės reikšmė dabarties Lietuviai. Jie galėtų būti atrama atsikuriančiai Lietuvos Skautų sąjungai, jos padaliniai ir produktiniai veiklai. Jaunimas yra mūsų tautos ateitis. Jo tinkamas auklėjimas yra tiek pat svarbus, kaip atominės jėgaitės, ar Būtinės terminalo statyba.

Jaunai beatsikuriančiai Lietuvos Skautų sąjungai visuomet padės užjūrio broliai ir sesės stipriau „užkurti“ skautišką lauzelį Lietuvos, bet „malkas“ reikalinga patiems parūpinti. Skautiškų vienetų veikla prie vidurinių ar specialiųjų mokyklų būtų naudinga su švietimo institucijų globa, parama ir personalo pagalba. Skautybės ideologija išplaukia iš krikščioniškosios dogmos. Ji lengvai suprantama ir lengvai vykdoma per žaidimus ir buvimą gamtoje. Pasaulinės skautų organizacijos tikslas yra išauklėti pilnavertį žmogų, gerą krašto pilietį, tarnaujantį artimui, tautai ir visai žmonijai.

Mes visi broliai, sesės tėvyneje ir užjūryje turime stipriau „pa- judinti žemę“, kad skautybė pasklistų po visą Lietuvą, kad ji atliktų tą svarbų vaidmenį Lietuvos jaunimo auklėjime, nes Lietuvos ateitis priklauso nuo šiandieninio jaunimo.

sutiko perimti Lietuvos Skautų sąjungos pavadinimą. Atrodė, prieštaravimų bemaž neliko, ir kaip sveikinimo suvažiavimui rašė Lietuvos Skautų sąjungos Tarybos ir pirmijos pirmininkas Kestutis Jecius: „Saskrydyje Kunigiškėse parodėte, kad norite susivienyti. Ten įrodėte, kad sugebate draugiškai, skautiškai ir tolerantiškai vienas kito iš klausyti ir priėmti prie visiemis priimtinių kompromisų“.

1996 m. lapkričio 23 d. Kaune į Vytauto Didžiojo universiteto salę susirinkusiems buvo išduoti 149 dalyvio mandatai skautų vadams, atstovavusiems Lietuvos Skautijai, Lietuvos Skautų sąjungai, Jūrų skautams, Žemaitijos skautams. Suvažiavime Pasaulinės Skautų organizacijos (WOSM), Pasaulio Skautų asociacijos (WAGGGS), Danijos skautų atstovai ir Lietuvos lenkų harcerių delegacija.

Suvažiavimas dirbo pagal iš anksto suderintą ir rengimo komisijos narių A. Berkevičiaus, R. Malkevičiaus, M. Raštikio pasirašytą vykdymo tvarką ir taisykles. Jam buvo privalu patvirtinti naujosios organizacijos įstatymus, nes ankstesnieji neatitiko Lietuvos Respublikos įstatymais numatytų reikalavimų bei tarptautinių skautų organizacijų rekomendacijų.

Inesius vėliau ir sugedojus Himną, Paola Bertoni perskaitė WAGGGS sveikinimą ir linke- jimus, o Jacqueline Collier, WOSM Europos regiono Rytų valstybių programos vadovė, ne tik perdavė linkežimus, bet apgailestavo, kad lietuviai ne dalyvavo šią vasarą įvykusioje konferencijoje. Kupina skautiško optimizmo, ji tikisi mus matyti būsimoje skautybės jubiliejinėje konferencijoje.

Buvo perskaitytas tautiečių iš užsienio, lietuvių Skautų sąjungos pirmininko Kestutis Jecius ir Ramiojo vandenyno rajono vadės Zita Rahbar pasirašytas sveikinimo laiškas, kuriame tiksliai, išsprendi- ti kokiame nesklaidus ir vie- ningai sukursite vieną stiprią Lietuvos skautų organizaciją. Tikimasi bent su dalimi mūsų susitikti 1998 metų Tautinėje stovykloje Lietuvoje, ar JAV Bažnytinės vadovybės sveiki- nimą ir palinkėjimus perdavė kun. Virginijus Pabrinkis, o pirmininkaujantis M. Raštikis perskaitė Lietuvos Skautų sąjungos pirmininko A. Berkevičiaus laišką, kuriame sveiki- namas vienybės suvažiavimas. Apgailestaujame, dėl grupės skaldytųjų veiksmų, galutinai nesuderintų pavadinimo, šūko, Garbės teismo sprendimų pašalintų iš LSS asmenų daly- vavimo jis negali dalyvauti suvažiavime, tačiau kviečia visus grįžti į Lietuvos Skautų sąjungą, kurią seniai, š.m. lapkričio 18 d., įregistravo Lietuvos Respublikos teis- ingumo ministerija. Alternatyvos LSS vadovybės pirminin- kė S. Gedgaudienė pareiškė, kad toks teisingumo minis- terijos sprendimas bus apeliuo- jamas.

Suvažiavime apsilankė Lietu- vos Respublikos Seimo narys, dabar jau pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis. Pa- sveikinęs dalyvius, profesorius kalbėjo, kad skautų organi- zacija, neabejojama, matysias viena: „Kada įvyks susijun- gimas, man tikrai bus džiaugs- mo diena“. Seimo vadovas tiki, kad vieningi skautai sėkmingai atstovaus Lietuvai pasaulinėje skautų organizacijoje. Profeso- rių pažymėjimas, kad kai gaudavo pakvietimus į lygiagrečius dviejų organizacijų renginius, nevažiudavo nė į vieną.

Buvęs pedagogas, kuriam rūpi kokia bus Lietuva, pabrėžė svarbią skautų veiklos mokyk- loje reikšmę: „Ateinatė parem- ti savo valstybę dorumu, artimo meile“. „Matau jomys būsimą sodą, žalią giedančią giria, kuri bus Lietuvos veidas“, baigė savo kalbą prof. Vytautas Lands- bergis.

Suvažiavimo darbe aktyviai dalyvavo jau daug metų Lietu- vos skautams padedantis brolis Stasys Kuzmas iš Kanados. Mandatų komisija pranešė, kad pagal pavasarį sudarytus sąrašus atvyko 136 delegatai, dar 11 yra pasiekę ir jiems atstovauja kiti vadovai. Vėliau atvykus dar dviem dalyviams, galutinis skaičius – 149 skautų vadovai.

Suvažiavimas 77-iais balsais prieš, 28-iais susilaikius ir 34-ais balsais už, atmetė S. Gedgaudienės pasiūlymą papildyti darbotvarkę skautiškos veiklos visose Lietuvos skautų organi- zacijos analizė, rengimo komi- sijos ataskaita, suvažiavimo juridinių aspektų nagrinėjimu, diskusijomis. Dienotvarkė buvo papildyta įstatų skyriu svarstymo eilės nustatymu bei gana griežtu diskusijų reglamentu: įstatų punktą pristato komisijos narys, alternatyvą pristato siūlytojas, ir „už“ ar „prieš“ pasisakyti turi teisę tik po vieną dalyvį. Nepaisant tokio „žiau- raus“ laiko ribojimo, suvažiavimas pirmą dieną dirbo iki 8 val. po pietų, o antrąją – iki 5 val. po pietų.

Tarptautinių organizacijų rekomendacijos buvo daugiau redakcinio pobūdžio, nors kai kurie siūlymai, pvz., „Taryboje vienos lyties atstovai turi su- daryti bent trečdalį, jei pirmin- ninkas yra skautas, jo pavaduo- toja privalo būti skautė“, buvo priimti tokio pat teigiamo liki- mo susilaukė PSO siūlymai iš- plėsti kai kuriuos tikslus, princi- pus, metodus apibrėžimus.

Iki suvažiavimo bene aštriaus-iai buvo diskutuojamas Seser-ijos ir Brolijos kaip atskirų šakų veiklos reglamentavimas. I. Vit-kauskienė sutiko, kad šakų veikla daugiau reikalinga vyk- dant ugdymo programas, o ūki- nės-administracinės veikla gali būti ir bendra. Pasiūlymas turė- ti atskiras šakų vadijas buvo atmetas „už“ balsavus 24-iems, „prieš“ – 87-iems ir susilaikius 19-kai.

Antras svarbus klausimas – būsimosios organizacijos pavi- dinimas. Prieš bemaž trejus mėnesius Kunigiškėse vyku- siame vadų pasitarime buvo nu- tarta vadintis Lietuvos Skautų sąjunga, tačiau nedalyvaujant LSS pirmininkui A. Berkevičiui, buvo suabejota, ar nekil- teisinių problemų. Po ilgesnių negu buvo numatyta diskusijų, jūrų skautų vadovui A. Mal-kevičiui atsiėmus siūlymą susi- vienijusiai organizacijai va- dintis Lietuvos Skautų sąjunga, už pavadinimą „Lietuvos Skau- tija“ balsavo 97 delegatai. Už pavadinimą „Lietuvos jungtinė skautų organizacija“ balsavo 6 dalyviai. Suvažiavimas pritarė G. Vaidelio minčiai – subren- dus sąlygoms vėl svarstyti pavi- dinimo „Lietuvos Skautų sąjunga“ grąžinimą.

Suvažiavimas 75-iais balsais „už“ priėmė pasiūlymą į pirmąjį įstatų skyrių įtraukti sakini- apie Lietuvos Skautų sąjungos atkūrimą 1945-iais metais. Or- ganizacijos ženklų patvirtintas

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pri- siunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Lietuvos Skautijos ženklas – lėlija rūtos fone. Už skautų am- žiaus prailginimą nuo 20 iki 25-rių metų balsavo 74 delega- tai.

Antrąją suvažiavimo dieną, kiek prarėtus auditorijai (dalyvavo 108 delegatai), vyko kandidatų į Tarybą ir Kontrolės komisijos narius pristatymai ir rinkimai. Susidariusių PSO atstovų suvažiavime darbu pavadino fantastišką, džiaugiasi mūsų skautiškumo lygiu, pažadėjo paramą ruošiant ir tobulinant vadovus. PSA atstovė Paola Bertini kalbėjo apie atsive- riančias galimybes ir žadėjo va- sarą surengti gražią stovyklą. Danų skautai Paulas Nilsenas ir Larsas Jul-Madsenas priminė bendradarbiavimo renginius šią vasarą ir žadėjo plėsti pasikei- timą stovyklų dalyviais.

Jūrų skautas J. Šalkauskis prisiminė savo tėvo mintis apie skautybės ideologiją, kvietė daugiau dėmesio skirti dvasi- nės mūsų jaunimo savybės ugdyti.

Pasibaigus rinkimams, pasi- kėjo, kad daugiausiai balsų – 100 surinko buvęs LS Tarybos pirmininkas M. Raštikis. Sąrašo priekyje – buvęs LS vadovai iš LSS naujon Tarybon išrinktos J. Buzaitytė, I. Vitkauskienė ir R. Sakalauskienė. Jūrų skautams atstovaus A. Malkevičius ir M. Savickis.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybės vidus ir kraujų ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-686-2882
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v.r. - 3 v.p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Seid. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Pirmia „Medical Assignment“.
Sumokama po vizito.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1 - 3 v.p.p. penkd. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
Kab. Chicagojo uždarytas
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills IL
Tel. (708) 596-6101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.O., P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbet angliskai) tel. 708-422-8200

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Po to vykusiame Tarybos posėdyje buvo pasiskirstyta pareigomis. Pirmininku buvo iš- rinktas Mečislovas Raštikis, jo pavaduotoja – Iona Vitkaus- kienė. Pirmijos vyriausiu skautininku išrinktas Giedrius Vaidelis, o pavaduotoja Jolita Buzaitytė. Rysiams su žido- mene vadovaus Giedrius Vaidelis. Kitus Pirmijos skyrius numatyta sudaryti per dvi sa- vaites.

Įvykęs vienybės suvažiavimas parodė, kad galime turėti mums atstovaujantį pakankamai gausią ir organizuotą skautų draugiją. Belieka tikėtis, kad, protingai žengdamas žingsnis po žingsnio, ji suvienys visus Lietu- vos skautus. Organizacinių sunkumų dar nemaža. Pvz., jei Rusų skautų tunto iš Visagino vadovės aktyviai dalyvavo suvažiavimo veikloje, tai lenkų harcerių vadovybė, Žemaitijos skautai užėmė stebėtojų poziciją. Nesimant pažįstamų veiklių skautų vadų iš Kybartų, Plungės, Telšių ir kitų Lietuvos vietų. Europos skautų Lietuvos asociacija taip pat laukia tolesnių naujosios vadovybės žingsnių. Palinkėkime, kad jie būtų teisingi.

Kelią nuneina einantys!

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TRIMMALA, M.D.
SIRIASD KRAUJAGYSLI LIGOS
Valandos pagal susitarimą
DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarimui
DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9065 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Hartono
Tel. (708) 598-0985
Valandos pagal susitarimą
DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-441-2000
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-434-1120
EDMUNDAS VIDZAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755
ARAS ŽLIOS, M. D.
ANDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
(630) 527-0090
3825 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
(630) 435-0120

BALTIJOS ŠALIŲ STRATEGINĖ SVARBA VAKARAMS

DR. ALGIRDAS KANAUKA

Noriu panagrinėti klausimą, kodėl Baltijos kraštai turėtų būti laikomi strategiškai svarbiais, svarstant geopolitiką Vakaruose? Koks būtų skirtumas Vakarams – ar Baltijos valstybės liktų nepriklausomos, ar būtų vėl okupuotos Rytų? Kodėl Vakarams laisvos, demokratiškos ir nepriklausomos Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybės būtų kažką reikšti? Kodėl būtų naudinga Vakarams, kad Baltijos kraštai įstotų į NATO? Aš kalbėsiu apie strateginę Baltijos vertę, alegoriškai – žvelgdamas per keturias prizmes – karinę, politinę, ekonominę bei moralinę, ir argumentuosiu, kodėl Baltijos valstybės turėtų būti strategiškai reikšmingos Vakarams.

Pareikštos mintys yra mano paties ir neatspindi jokios valdžios, ar politinės partijos pozicijos.

Rusija yra prieš NATO išplėtimą, ir įstoja prieš Baltijos valstybių įstojimą į NATO, neva tai kelia grėsmę Rusijai. Aš teigiu, kad grėsmės nėra. Nors praityje rusai buvo užpultai, invazija dabar neįsivaizduojama. Rusų kariškių ir politikų grasiškimai nerodo, kad Rusija bijo Vakarus. Dažniau jų retorika atspindi didžiulį ir planai, grasinantys vėl užpulti Baltijos valstybes, bombarduoti branduoliniais ginklais, okupuoti Centrinę Europą, atkurti imperiją, kas jau kalbėti apie Čėčėniją ir t.t.... Del tokių pasisakymų Vakarams iškyla daug racionalumų priešais rūpintis savo saugumu nuo Rusijos agresijos. Tačiau Vakarų pasaulio retorikoje tokių g. asinimų negirdėti Rusijai.

Tai kodėl rusai taip protestuoja prieš NATO plėtrą? Mano nuomone, rusai NATO plėtimąsi ir Rytus mato kaip savo strateginę pozicijos susilpninimą, iš kurios būtų galima vystyti agresyvių veiksmų prieš Vakarą, kartu jie suvokia NATO plėtrą kaip Vakarų pozicijos stiprinimą priešinimui agresijai iš Rytų.

Taigi pažiūrėkime per tas keturias prizmes, pradedami nuo karinės.

Karinė svarba

Baltijos valstybės yra strategiškai svarbios Rusijai ir Vakarams oro erdvės, jūrų ir sausumos gynybos atžvilgiu, kadangi Rusijos karinės pozicijos sustiprėjimas Baltijos kraštuose yra susilpnėjimas Vakarų pozicijos, arba atvirkščiai. Atkreipkite dėmesį į oro erdvę.

Oro erdvės gynyba

Pasitraukus Rusijos kariuomenei iš Baltijos valstybių, jos žvalgybos ir raketų valdymo radarai, kurie galėtų stebėti oro erdvę ir laivyną judėjimą Baltijos jūroje ir regione, buvo patraukti apie 500 km į Rytus, ir dėl to sumažėjo Rusijos pajėgumas stebėti veiksmus Baltijos jūroje ir jos reakcijos į įsivaizduojamus Vakarų veiksmų pajėgumas. Rusų strateginių raketų pajėgumas įvykdyti netikėtą puolimą prieš NATO ir Centrinę Europą taip pat sumažėjo. Baltijos valstybių reokupacijos atveju, tos Rusijos strateginės ir tradicinės pajėgos galės būti vėl pastumtos į Vakarą ir grėsmė Vakarams padidės. Kartu Baltijos regionas taptų pirmąją Rusijos gynybos liniją, ir Baltijos valstybės pavirstų smarkiai pažeidžiamu taikiniu Vakarų oro pajėgų smūgiams karo metu, dėl kurių Baltijos regionas būtų sunaikintas vietoje Rusijos.

Laivyno operacijos

Karaliaučiuje ir Sankt Peterburge yra Rusijos Baltijos laivyno bazės. Karinės konfrontacijos atveju tie uostai gali būti Vakarų laivyno užblokuoti arba sunaikinti iš oro. Keletas vakarietišku karo laivų greitai paversti kariniais neveiksmingomis. Jeigu Baltijos valstybės būtų vėl okupuotos, tai kiti Baltijos uostai – Klaipėda, Liepoja, Ryga, Talinas prisidėtų prie Rusijos laivyno pajėgumų sustiprinimo. Rusija galėtų įrengti didelį Rusijos laivyno bazių kompleksą, turintį potencialią invaziją į visas šalis Baltijos pakrantėse. Plati Švedijos pakrantė galėtų būti puolama sinchroniškai daugelyje vietų, taip pat Danija, Vokietija ir Lenkija būtų atviros desantui iš jūros.

Sausumos kariuomenė

Nors Baltijos valstybės nėra Rusijos kariuomenės, daug jos yra aplinkiniuose regionuose. Šių dienų sąlygomis Rusija turėtų be didelių sunkumų vėl galėtų okupuoti Baltijos valstybes per savaitę. Baltijos valstybės galėtų priešintis tik maždaug trijų divizijų lygiaverti ekvivalentu. Po tokio užėmimo, Baltijos šalys turėtų prasidėti ilgalaikis partizaninis karas ir pilietinis pasipriešinimas. Europinys būtų smarkus Rusijos stabilumo sudrebinimas visais atžvilgiais, nes būtų tikra, psichologiškai neišvengiama abejonė ir panika dėl kybancio grėsmingo klausimo, kur Rusija sustos?

Jeigu Baltijos kraštai būtų sustiprinti Vakarų karine pagalba ir priemurį į NATO, tuo pakeliant jų atgrasinamumą (deterent) faktorių, tada Rusija turėtų skirti žymiai didesnes pajėgas Baltijos kraštų užėmimui. Tai paverstų potencialią Rusijos agresiją prieš Baltiją ne tokia pelninga ir ne tokia patrauklia avantiūra.

Stiprus Baltijos regionas sustiprintų saugumą šiauriniame Lenkijos sparne (northern flank) ir pavestų tradicinę atakos ašį: Maskva-Varšuva-Berlynas rizikingu veiksmu. Toks „deterentas“ (atgrasinimas) labai efektyviai padidintų taikos užtikrinimą Europoje. Taigi nepriklausomos ir demokratinės Baltijos valstybės sumažina Rusijos potencialią agresiją prieš Vakarą. Tai yra viena iš priežasčių, dėl kurių jos turėtų būti priimtos į NATO.

Baltijos valstybės, įsijungusios į NATO, taptų buferine zona, arba kovos lauką, jei kiltų karas tarp Rytų ir Vakarų. Galima taip pat teigti, kad būtų karo laukų, nepaisant, ar įsijungtų į NATO, ar liktų neutralios, ar būtų vėl okupuotos Rusijos. Istorinė patirtis rodo, kad išlaikyti neutralumą būtų neįmanoma. Be Baltijos Rusija praranda galimybę agresijai į Europą.

Norėdama būti priimti į NATO, mes turime sutikti būti kovos lauką, jei NATO atgrasinimas (deterentas) neišpildytas (man regis, kad būsim kovos lauką karo atveju – ar neutralūs, ar NATO, ar okupuoti Rusijos) Vakarams turėtų atrodyti naudinga pastumti potencialios kovos lauką kuo toliau į Rytus. Baltijos valstybės tai yra kaina už NATO garantijas.

Kai kurie pašnekovai Vakarų sako, kad Baltijos kraštų nepriėmimo į NATO atveju tie kraštai taptų masalu arba atpirkimo auka Rusijai. Tai

„Muencheno“ mentalitetas. Kiti mano, kad Baltijos valstybių okupacija sukurstų tokių letargišką Vakarų geopolitinį naivumą, bet laimėtų Vakarams truputį laiko pasiruošti karui, kol Rusija savo tankus dėvėtų važinėdama Baltijos valstybėse ir Lenkijoje, ir per daug ištestų savo tiekimo linijas. Galbūt.

Kita politinė mintis: pasaulyje yra apie 190 įvairių valstybių, iš kurių tik apie 117 gali būti laikomos visiškai demokratinėmis. Dėl to Vakarų interesus yra palanku puoselėti daugiau demokratijos, nes tai yra naudinga prekybai ir kultūriniam bendradarbiavimui, o tai sumažina polinkį į karą. Tai yra stabilumas, o stabilumas yra tai, ko norima bet kokia kaina. Man atrodo, kad stabilumas padidėtų, jei Baltijos saugumas būtų užtikrintas ryžtingu Vakarų nuosprendžiu. Ryžtingumas gerbiama visur. Laisvos Baltijos valstybės yra geresnė apsauga Vakarams negu paliktos kaip lengvas grobis Rusijai. Manau, Rusijos pretenzijos, kad NATO išplėtimas yra grėsmė jai, yra blefas ir derėjimosi objektas (bargaining chip). Noriau, kad greičiau NATO narių plestis dėl to, kad jau istoriškai yra pagrįstas nepasitikėjimas Rytų imperija. Genocidas Čėčėnijoje tai patvirtina, ir pradedama suprasti šią geopolitinę žaidimą.

Išsivaizduokit, kas atsitiktų, jei Baltijos regionas, neapjungtas NATO, vėl būtų okupuotas Rusijos. Pirmiausia būtų tokio masto pagėbelių antplūdis į Vakarų jūrą, žemę ir oru, kokio pasaulis dar nematė. Niekas negalėtų tvano sulaukyti. Baltijos gyventojai greičiausiai pabėgtų okupanto nebesuvaldomi. Visi tie neramumai persimetų į Vakarų Europą ir sukeltų didžiulią paniką. Jeigu būtų atvirkščiai, t.y. ir Vakarai ne-reaguotų, tai sakyčiau, kad jau ateitų, priešmintinė valanda.

Ekonominė svarba

Baltijos valstybės dėl savo geografinės padėties gali būti palygintos su Beneluxo regionu ar Hong Kongu dėl savo prekybos potencialo ir dėl buvimo arti prie didelių kontinentinių valstybių – Rusijos, Baltarusijos, Ukrainos. Tai gali būti puikus prietiltis prekybai su Rusija ir įvairiais Rytų kraštais. Būtu gerokai lengviau Vakarams išvystyti Baltiją per naują „Marshallo planą“. Būtu taip pat naudinga Rusijai, nes greitas Baltijos uostų išvystymas galėtų atidaryti prekybos kelius iš Vakarų į Rytus greičiau, negu tai galėtų padaryti Rusijos.

Moralinė svarba

Yra sakoma: „Valstybės neturi nei draugų, nei moralės, tik interesus“. Mane purto tai, nes jeigu neįtraukiame moralės principų į politiką, tada mes grįžtame į cinišką, gyvulišką mentalitetą. Moraliniai principai turi būti įtraukti formuluojant nacionalinius ir tarptautinius interesus. Tikri politikai tą daro praktiškai ir teoriškai. Moralinė jėga buvo pagrindinė jėga, kuri išvedė Lietuvą iš Sovietų žemės ir davė jai kitų tautų pripažinimą. Valstybės, neturincios moralės, bet tik – interesus – tai tironų propaganda, savo veiksmus pateisinti.

Jeigu Vakarai vadovaus tik beprincipiniais interesais, išskirdami moralinius principus ir etiką, tai neteks savo teisėtumo pamato, kuris tikrai demokratijai yra būtinas. Be teisėtumo Vakarai neteks savo teisėtų priežasčių (Just Cause), kuri yra būtina vakarietiškai demokratiškai psichologijai ir sampratai pateisinant savo būseną. Remiantis tik technologija ir savanaudiškumu, demokratija virst tironija.

Dažnai girdžiu Vakarų pašnekovus, kurie man pareiškia tiesiogiai ar netiesiogiai, – „Nepasakok man apie idealus, moralinius principus, tarpautinę teisę, etiką ir visą kitą. Pasakyk man, kokias yra mūsų gyvenimui interesai Baltijoje?“. Mano atsakymas yra toks: „Jeigu Vakarai apieis pagrindinius demokratijos principus ir remsis tik kažkokiais siaurais egoistiniais interesais, tai jie praras savo egzistencijos teisėtumą akstina ir žlugis, ir bus verti žlugimo, nes to nuspėlnė“.

Dėl to Vakarams yra būtina netoleruoti tarptautinių moralinių pažeidimų, kuriuos jie yra padarę sustabdyti. Reikia tik pažvelgti į istoriją tam, kad pamatytumėt, kas atsitinka. Kada leidžiama blogiui klestėti. Blogis virsta pabaissa. Pareiga stabdyti blogį yra prigimtine demokratijos teisė, pareiga ir atsakomybė ir yra jos didžiausia jėga.

• Kazlų Rūda. Jau penkeri metai Kazlų Rūdoje veikia literatūros klubas „Vermė“. Jo nariai neapsiriboję kultūrine veikla. kartą per mėnesį renkasi draugų skaityti ir apmąstyti šventąjį Raštą. Šiuose susitikimuose dalyvauja išsipareigojo kun. Antanas Matusevičius, šiuo metu dirbantis Kauno kunigų seminarijoje. Beje, jis drauge su klieriku A. Kereišu vadovavo vasaros katalikiškojo jaunimo stovyklai ir kas mėnesį lanko Kazlų Rūdos jaunimą.

Danutė Bindokienė

Verta patikėtų pareigų

Ameriką, galbūt ir pasaulį, kuris ypač domisi šio krašto vidaus politika, nustebino neseniai perrinkto prezidento Bill Clinton žingsnis, pakviečiant Madeleine Albright užimti valstybės sekretoriaus vietą. Nustebimas kilo daugiausia dėl to, kad M. Albright yra pirmoji šio krašto istorijoje moteris, pasiekusi tokias aukštas pareigas (jeigu reikia, netgi toji iš eilės turinti, galimybę prisiešti prezidento kėdę, jeigu vyriausybę ištiktų nenumatyta krizė. Valstybės sekretoriaus pareigoms ji parinkta, atstaudydinus pirmosios prez. Clinton kadencijos metu tas pareigas ėjusiam Warren Christopher.

Madeleine Albright yra retos išvėrmės, darbštumo ir tvirtų nusistatymų asmenybė. Naujosios pareigoms ji yra pasiruošusi ir tinkanti, nors kai kurie kritikai pasisako, kad Albright pagrindinis pliusas: ji moteris, o Bill Clinton, ją pasirinkdamas, stengėsi pataikauti moterims-balsuotojoms apskritai ir ypač feministinėms sąjūdžiui.

Verta pažymėti, kad Madeleine Albright yra imigrantų duklė – gimusi Čekoslovakijoje ir šį kraštą su tėvais atvykusi (tėvas buvo čekų diplomatas), būdama 11 metų amžiaus Hitleriui užėmus Čekoslovakiją 1938 metais, šeima pabėgo į Londoną, bet grįžti namo negalėjo ir po Antrojo pasaulinio karo pabaigos, nes tėvynė 1948 metais okupavo bolševikai. Argi Josef Korbel šeimos istorija neatliepia daugelio mūsų tautiečių tragedijos Antrojo pasaulinio karo metu ir jam pasibaigus? Argi tūkstančiai lietuvių tokiu pat keliu neatvyko į šią laisvės šalį – Ameriką?

Madeleine Albright nėra vienintelė, svetimame krašte gimusi, pasiekusi aukštą valstybės sekretoriaus vietą. Valstybės sekretorius Christian Herter, tarnavęs Dwight Eisenhower antrojo prezidentavimo termino metu (1959-1961 m.), gimęs Paryžiuje. Jo sekretoriaus laiku labai paastėjęs „šaltasis karas“. Kitas „svetimalis“, gimęs Vokietijoje, buvo valstybės sekretorius Henry Kissinger, dirbęs prezidentu Richard Nixon/Gerald Ford kadencijoje (1973-1977 m.). Jis ypač pasižymėjo diplomatiniais gabumais Vietnamo karo metu ir santykių „atsildymu“ su komunistine Kinija bei Sovietų Sąjunga. Madeleine Albright

taip pat turi nemažai diplomatines patirties, nuo 1992 metų ėjusi JAV ambasadorės pareigas prie Jungtinių Tautų.

Kadangi Albright vaikystė buvo pažymėta pabėgeles ženklų ir okupantų persekiojimo patirtimi, Jungtinėse Tautose ji ypač stipriai pasisakydavo už žmogaus teisių gynimą ir opągavimą greita reakcija (jeigu reikia, netgi ginklu) ir agresorių vykdoma smurta. Gaila, kad jos balsas ne visuomet buvo išgirstas, pavyzdžiui, ji rėmė kariuomenės siuntimą į Bosniją Herzegoviną, Somalią, Haiti ir kitas neramias vietas, tikėdama, kad greitas sprendimas išgelbės daug gyvybių ir neleis konfliktui išsilipti į sunkiai užgesinamą gaisrą. Ambasadorės nuomone, turint tvirtas karines pajėgas, reikia jas ir naudoti, kai agresorius kėsinais sugriauti nekaltų žmonių gyvenimą. Koks tikslas turėti galingą kariuomenę, jeigu ji tinka tik paradams, kai nekaltųjų kraujas liejamas Jungtinėse Tautose? Tvirtinama, kad Albright Tautų Karo nusikaltėlius tirti ir bausti tarptautinis tribunolas buvo įkurtas daugiausia Madeleine Albright pastangų dėka.

Nėra abejonės, kad naujoji valstybės sekretorė paliks gilius pėdsakus, nes ji pratusi reikšmingų dominuojamame užsienio politikos pasaulyje. Mokėdama prancūzų, rusų, lenkų, čekų kalbą, Albright galės lengviau susikalbėti su Rytų bei Vidurio Europos valstybių vadais. Prezidentinė vyriausybės postą ji pasiekė, kaip buvęs viceprez. Walter Mondale (prez. Carter vyriausybėje) yra išsireiškęs: „Dirbdama dukart sunkiau ir daugiau kaip bet kuris vyras“. Galbūt ji kartais patirties, galbūt ji kartais stokoja diplomatinio žargonu, savo tiesmukiškais pasisakymais nustebindama ar „papietindama“ net vyrus, bet Madeleine Albright į naująsias pareigas atsineš visą savo energiją, darbštumą ir sugebėjimus.

Pasklidus žiniai, kad prez. Clinton valstybės sekretoriaus pareigoms pakvietė moterį, tarytum šviežio oro srovė užlejo krašto vidaus politikę. Galima tikėti, kad Madeleine Albright gėdos savo antrajai tėvynnei nepadarys ir į JAV istoriją bus įrašyta kaip viena šviesiausių asmenybių.

TĖVYNĖS LABUI

79

BALYS RAUGAS

Kapitonas Kubiliūnas man paaiškino, jog vokiečiai grasina mus visus sušaudyti, jeigu nesuims tikrųjų provokatorių. Tačiau priešpriešai įvyko staigmena, kai iš komendantūros atvyko vokiečių kapitonas, lydimas mums gerai pažįstamo majoro Songino, ir pranešė, kad apšaudyti teroristų grupę suimta ir jau sušaudyta. Taigi šia neįmanoma įvykis parodė, kad vokiečių draugiška nuotaika pasikeitė.

– Nesinorėtų tikėti, kad vokiečiai nevertintų lietuvių pagalbos karo pirmosiose dienose, kai lietuvių sukilėlių dėka Lietuva jie peržygiavo beveik be aukų, – pastebėjo Raugas.

– Matai, mielas Baly, tu, būdamas kaime daug ko negirdėjai. Pavyzdžiui, jų karinė valdžia, nesiskaitydama su mūsų laikinąja vyriausybe, įvedė spaudos, radijo ir pašto kontrolę, per kurią negali praeiti jokia žinia, garsinanti mūsų vyriausybę. Jie konfliktavo net mūsų pašto ženklą su „1941.06.23“ data, pažymint Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Laikinosios vyriausybės ministras pirmininkas Škirpa neįleidiama į Berlyną. Viao paragino Kauno merą išleisti žydus į Vilijampolę. Josios tos žinios veikia labai elegantiškai, – užbaigė Abraitis.

– Tu mane, bičiuli Jonai, labai apsvietei. Man šiuo metu, kaip besiregistruojant pasakė, nėra laisvos vietos. Prieš mane, t.y., anksčiau užsiregistravusių pora šimtų leitenantų laukia. Greičiausia teks tapti kokių vadininku, o ko gero rugėję pirmąją griūti tapti pradėtojo teisės mokslo.

– Tik neišvyk iš Vilniaus! Mes čia esame labai reikalingi. Beje, mūsų pulko ūkio viršininkas pulkininkas Blafas dabar yra Vilniaus miesto ūkio tvarkytojas, kurio žinioje ir butai. Jis gedimėnams yra labai pašalagus. Tau reikia iš Antakalnio persikelti į centrą.

Naudingas buvo bičiulio patarimas: pulkininko Blazio dėka. Raugai persikėlė į ramią miesto teatro gatvę. Tuo tarpu įvykiai riedėjo nemalonia kryptimi. Jau liepos 11 d. Vokietijos užsienio politikos pareigūnas Kleist pasiūlyo ministro pirmininko pareigas einančiam Ambrazevičiui laikinosios vyriausybės pavadinimą pakeisti į „Taryba“, o vietoje ministro vartoti „tarėjo“ titulą. Ši siūlymą atmetus, lietuvių kalbą mokantis gestapo leitenantas Kurnius suorganizavo gestapo remiamą samoklą prieš laikinąją Lietuvos vyriausybę, mėginant užimti lietuvių aktyvistų fronto štabą ir jo leidžiamą dienraštį „Iš laisvės“. Samokslui nepasisekė, liepos 17 d. iš Berlyno atėjo Hitlerio potvarkis, įvedantis rytinėje užimtosios teritorijos dalyje naują valdymo formą: civilinei valdžiai vadovauti paskiriamas Reicho ministras Rosenbergas su komisaru Lohse, o Lietuvai – von Renteln su apygardų komisariu: Vilniui Hingst su Wulf, Kaunui Grainer su Lantzen ir Šiauliams Greweke. Tokiu būdu laikinoji vyriausybė buvo priversta savo veiklą sustabdyti. Generalinis komisaras von Renteln generaliniu tarėju pasirokino gen. Kubiliūnui, Atakirų sričių darbu vadovavo: vidaus reikalų – Narakas, krašto ūkio – Jurgutis, finansų – Matulionis, žemės ūkio – Vitkus, teisingumo – Mickevičius, švietimo – Germantas, darbo – Paukštys, susisiekimo – Germanas, administracijos ir kontrolės – Puodžius.

Pakeitus laikinąją vyriausybę tarėjais, liepos 25-osios įsakymu, visi Apsaugos batalionai buvo paversti vokiečių karo policijos viršininko Lietuvai Visocki

žiniai. Nemalonai nuskambėjo šis pranešimas, kai pirmomis prasidėjusio karo dienomis besiorganizuojantys batalionai buvo pavadinami Vilniaus atstatymo tarnybos, sargyba, geležinkelio batalionais, kurie tvarkė savarankiškai. O štai dabar lauktasis vokiečių karys, sveikintas su geleimis, parodė tikrąjį savo veidą. Ne vieno lietuvių tyli svajonė bei viltis, kad galimas karas atneš tėvynėi laisvę, nepasitvirtino: raudonajai okupantų pakeitė rudas. Taikliai poetas Balys Pavabals suėliavo: „Viens raudonas kaip šėtonas, kitas rudas kaip šuva...“

Įvedus vokiečių civilinę valdžią, be jau pažeistųjų Lietuvos interesus, prasidėjo pasipikrinimą keliantis sistemingas žydų žudymas. Pirmiausia buvo jiems įsakytas užsisėdėti geltonas penkiakampis žvaigždės ir uždrausta naudotis šalinatvais, autobusais, viešais parkais ir kt. Netrukus pradėjo juos kraustyti į uždarytas gyvenvietes – getus. Ir staiga pasigirdo sunkiai patikimos šurpjos žinios apie masines žydų žudynes... Šie įvykiai slėgė žmonių nuotaikas, kai jie per simtmečius buvo įpratę kiekvieno miestelio gatvėje matyti žydų krautuveles ar amatininko dirbtuveles, dažnai net su žydiškoms raidėms iškabėlėmis. Betyrinėjant žydų įsikurdinimo Lietuvoje pradžią, Eišiškių žydų kapinės užtiktas antkapis su žydo mirties data 1170 m. Pirmieji žydai į Lietuvą atėjo iš rytų, bet Vytauto Didžiojo laikais nemažai atvyko iš Vokietijos. Daugiausia jų susitelkė Vilniuje. Net ir šandien Vilniaus senamiesčio centre tebėra užrašas „Žydų gatvė“. Čia jų rankose aukškalystė ir Vilnių išgarsinę kailių dirbiniai. Lietuvos pakelese paplitusios smulkės dažniausiai buvo žydų rankose. Nuo vakarės darbu jie laikėsi nuožaliai. Didžiojo karo išsivysdama Lietuvoje gyventojų surašyme pažymėta, kad žydų ūkininkų buvo tik 206. Lietuvos

(Bus daugiau...)

KELIONĖ Į MEKSIKĄ SU ŽMONĖMIS IŠ LIETUVOS

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Lapkričio 6 d. iš Lietuvos į Čikagą „Lufthansa“ oro linija atskrido 24 lietuviai ir apsisėjo miesto centre Bismarck viešbutyje. Juos atskraidino iš Vilniaus GT International kelionių bendrovė. Tokias ekskursijas iš Lietuvos minima agentūra suorganizuoja kas mėnesį. Bendrovės viceprezidentė Rūta Pauperienė porą dienų vežiojo keliautojus po Čikagą, rodydama miesto įžymybes.

Lapkričio 8 d., lydimi GT International prezidento Algio Grigo ir anksčiau minėtos viceprezidentės, visi išskrido iš O'Hare oro uosto Mexicana linija devyniomis dienomis į Puerto Vallartą, Meksiką. Prisidėjo dar čia rašančioji — kelionių „alkoholė“.

Ispaniškas žemčiūgas

Meksikoje pasitiko meksikietis gidas ir visus, vėsinamu autobusu nuvežė į viešbutį La Jolla de Mismaloya. Įžengę į penkių žvaigždžių viešbutį, visi gerėjosi jo elegantišku grožiu: balto ir žalio marmuro foje ir sietytai didžiavosi ispaniškų stiliumi. Iš didžiulio krioklio krentantis vanduo ir kylantys purslai savo melodingu monotoniškumu nutiekė kartu ir raminačiai, ir džiugiai. Fontane šelmiškai plaukiojantys ryškių spalvų gėlių žiedai viliojo kiekvieno praeivio akį. Į visų pusių atvirus rūmus įskridus, klyktelėjo paklydusi žuvedra.

Kambariuose ekskursantai pasijuto galėsia poilsiauti patogiai ir ištaigingai. Visi buvo apgyvendinti vad. „suites“: kiekvienai porai buvo skirta salonele su sofa ir minkštomis kėdėmis, pora miegamųjų, pora vonios kambarių, seifas kambario, plaukų džiovintuvas vonioje, šaldytuvas, kavinukas ir įvairūs indai. Nuo balkono vaizdas — ne Monet nenupieštų geriau savo vaizduote: iš vienos pusės smaragdiniai žalių džiūgulių kalnai, iš kitos — safyrinio mėlynumo Ramusis vandenynas, o po apačia — sode — ketvertas turkų melsmumo didžiulių vandens baseinų ir visa desimtis švelniai snūdžiančių didesnių bei mažesnių krioklių. Balkonai paskendę žydinciose gėlėse. Vakarietiški kambariai palikdavo ant pagalvės kiekvienam po gėlių žiedą ir porą šokoladinį saldainių.

„Rojus žemėje“, kartojo atvykėliai iš Europos. Nenuostabu. Šią pasakiškai gražią įlanką Mismaloya „surado“ 1962 m. garsusis Hollywoodo režisierius John Huston, susukdamas čia Tennessee Williams „The Night of the Ignara“ filmą su Richard Burton, Ava Gardner, Deborah Kerr ir kt. „Jolla“ reiškia „brangenybė, brangakmenis“.

Plaukome su iguanomis

Viešbučio sode tarp palmių kabo daug margų regėjų (hamakų), kuriuose tingiai pasipūpauji, skaitydama knygą.

Prie jūros ir baseinų sutikome žmonių iš Muencheno, Olandijos, Kanados, netgi Lenkijos, bet daugiausia amerikiečių. Nors minios žmonių, čia nieks nelipa ant kulnų, kaip Cancune ar Waikiki, kur paplūdimiai nugulti, lyg sardinėmis. Vaikai ir suaugę gėlių žiedais mitina sauleje aptingusias besikaitinančias iguanas. Jos ne mėsėdės, bet žolėdės, žmonių nekanda. Smagu stebėti jų chameleoniską spalvą.

Lietuviai išradę. Jau pačią pirmą dieną surado, kad prie ištaingo viešbučio prisilieju-

siose žvejų restoranėliuose ant okeano kranto gausi kava už 3 pezus, kiaušinių — 12 pezu, pora tuzinų didelių krevečių — 4 dol. ir šviežių mahi-mahi žuvį už 5 dol. (1 dol. — 7.7 pezu). Kartą pasišoviau savo kambario draugę ir jos dvi bičiules nusiūvesti pas žvejus pusryčių. Vidaus ligų gydytoja Nijolė višaiš atsikalbinėjo, kol, pagaliau, pramurmėjo: „Nenoriu jūsų išnaudoti“. Tik kai užtikrinau, kad man didelis malonumas, ji sutiko. Ir kaip turėjome daug džiaugsmo: pelikanas išdizdijai krypuoja baltutėliu smėliu, delfinai pokštus krebėčia jūros bangose, šunelis pasitinka ir palydi, lyg draugas, iki mūsų staliuko, kur palmių pavėsy sriubčiom tik ką išpausta apelsinų sultis ir lepinomės pasakišku oru. Meksikoje visad užtikrintai geras oras. Jei ne — meksikiečiai nupirks tau bilietą atgal. Ir jokios drėgmės, jokio tvankumo. Žinoma — dabar pats sezonas. Lietuvės ypač stebėjosi, kad nėra nei musų, nei uodų.

Moka dirbti — moka atostogauti

Išvykstant iš Čikagos, kiekvienas turėjo man drebelti: „Iš kur tie Lietuvos žmonės turi pinigų?“, „Išvykti su mafija“. Nuo pat pirmo susitikimo pažintis spragtelėjo su įdomia jauna pora. Rūta ir Remigijus — dailiai nuauge, vakarietiški manieri, nuostabus atvirumo ir draugiškumo, su humoro gysle. Niekas nemėgsta rūgščių obuolių, ypač atostogaujant. Jų kompanijoje ir atjaunėjau, ir pralinksmėjau (visoje ekskursijoje buvau vyriausias). Jis — mechanikos inžinierius, ji — vandenų. Prieš penketą metų su paskala įsteigė savo nuosavą transporto firmą. Sunkvežimiais gabena prekes į visas Europos šalis: Vokietiją, Italiją, Portugaliją, Belgiją ir kt. Žmona ne nesvajojosi apie tokį darbą — nuosavą bendrovę. Jis pasiguodė, kad išeina 8 v.r. — vaikai dar miega, grįžta iš darbo 8 v.v. — vaikai jau miega. Tai sykį metuose išvyksta su šeima (sūnūs — 10 ir 6 m.) Palangon. Žmona nuveža vaikus į mokyklą ir tada — į savo įstaigą.

Lietuviai pasimetę

Kitas jaunas vyras pasisakė verčias transportavimu tarp Lietuvos ir Ukrainos. Mano kambario draugė — buv. raštininkė, išsikyrusi, dabar pardavinėja gėles Vilniuje, neblogo uždriba nuo 55 m. Jau dveji metai pensininkė. Dvejetas sūnų, gerai uždribančių mechanikų apmokėjo jai kelionę. Viena jauna blondinė, buv. balerina, padėjavo, kad lietuviai dabar pasimetę: reikia skubėti, dirbti ir, svarbiausia, galvoti. Šeštadienio vakarą, iš mūsų 27 asmenų grupės suėjo į Fiesta Mexicana 20. Mariachi muzika, taut. šokiai (folkloro) liaudies dainos, fejerverkai virš vandens ir gausios vaisės sode prie jūros visus nutiekė tiek linksmam, kad viena lietuvė šokanti pora amerikiečių buvo sutikta entuziastingu plojimu.

Vilnietė apie Bobelį

Viena bendrakeleivė iš Vilniaus gyrė dr. Kazį Bobelį. Jis esąs patriotas, dirba Seime be atlyginimo, sau naudos iš Lietuvos neieško, bet nori padėti savo tautai. Tokių daugiau reikia Seime. Jis pagiria ir pritaria, kas teisinga, tuoj pasisako prieš blogi. Pirmasis peikė Šleževičių, sakydamas,

Gera skaityti apie šiltus kraštus, žalią ir žydintą gamtą, kai pas mus žiema. Nuotr. dr. Kazio Ambrozaičio

kad JAV-se ar Vakarų Europoje toks susitėpęs asmuo tučtuojau pats atsistatydintų. O dėl nuosavybės Žvėryne — esanti lūšna, kurią saugo jo pasamdytas sargas. Jis efektingai reagavo dėl Lingio nužudymo ir skatino laikraštinius, zadėdamas premijas, ieškoti teisybės.

Kitas vyras, išgirdęs mūsų pokalbį, pridėjo, kad tą namą Žvėryne sutvarkė jo sūnus Jonas su savo draugu iš Australijos ir atidarė restoraną. Pagyrė ir palinkėjo, kad ir kiti taip padarytų. Esą, tik dėl savo ūmaus būdo nukencia Kazys Bobelis.

Apie Gediminą Vagnorių kalbaėjo, kad gudrus ir sumanūs vyras. Esą — per jaunąs premjero kėdę (38 m.). Tuo tarpu kito besiklausančio nuomone buvo, kad Lietuvai kaip tik, reikia jaunų politikų, nepersunkusių sovietiška dvasia.

Neaplenkė nė Valdo Adamkaus — protingas, veiklus, nusimanąs visuose reikaluose, populiarus Lietuvoje, bet jis turėtų ir ten gyventi.

LTV direktorius — įdomi asmenybė

Kažkoks anonimas paskleidė: „Kelionė išvykės asilas vis tiek arkliai negrįš“. Jaučiu, kad šioje draugystėje daug daugiau prasišvėję akys ir ausys, o širdis suprato ir atjūtė. Išmokau iš vilniečių ir naują gražų žodį „traškučiai“ (crackers). Mūsų tarpe buvo Lietuvos radio ir televizijos direktorius Saulius Sondeckis (muziko sūnus). Šešiapėdis ar auktėstis, lieknas juodbruvis, 42 m., o atrodo 24 m., suko kelionių filmą, kurį rodo Lietuvoje pusvalandžio ilgumo televizijos programoje. GT International bendrovė emėsi šios iniciatyvos ir Meksikoje S. Sondeckis su televizijos operatorium Vytautu Vyšniausku ir A. Grigu gerokai pasidarbavo. Šis talentingas LTV direktorius yra laimėjęs tarp daugelį įvairių tataučių pirmą prizą už filmą, susuktą Japonijoje. Jis mokėsi kartu su G. Vagnorium. V. Vyšniauskas irgi talento žmogus — laimėjęs Europos Grand Prix. Paaimanavau S. Sondeckiui apie lietuvių užsidarymą, kai važiuojant autobusu, kuriame mes buvome vieni, neišmaldavau užtraukti dainos. Jis ir pafilosofavo, kad dar daugelis yra lyg savaime kevalė nuo galvos iki kulnų. Ir iš kitų ejo atgarsiai, kad tėvai bijojo vaikų, vaikai — tėvų, kad tik neprasi-tartų, kad tik nekaltai neįkliūtų. Ir pagailo savo tautos, kuri ir džiaugsmo, ir kančioje žygiavo su daina, ir toji visada buvo ramybės pabučiavimu. Nejaugi šėtonas, sprendžiant pagal šią grupę, ir tą atėmė iš jų?.. Tada prisiminė vienas šūkis ant

vienų vargonėlių Šveicarijoje: „Vien tik muzika ašaras nušluosto, širdis atgaivina, kai jau niekas kitas nebepagalbsti“.

Ar gali užmirsti gimtąją kalbą?

Tokių klausimų atsakiau, kai mano kambariokė stebėjosi, kaip nepamiršau lietuvių kalbos, išgyvenusi Amerikoje pusę šimtmečio. Taipgi daugelis kitataučių vėsarotojų mus nuolat klausinėjo, kokia kalba šnekame: rusų, lenkų, rumunų?...

Mūsų tarpe vystėsi kalbos, kad šiai kelionei valstybinį darbą turintis lietuvis paklotų keturių mėnesių uždarbį. Vienas vyras gi pridūrė: „Kartė lentynos nėra“. Užtenkamai sėdėta giliame tamsiame šuliny.

Susidarius 15 žmonių grupei, išvažiavome pažūrėti miesto, kuris iš kelių tūkstančių gyventojų 1962 m. išaugo dabar į ketvirtadalį milijono. Gražus švarus, baltuojantis sauleje, su puikia promenada pajūry. Dailūs paminklai, statulos ir balti meniškai subliukai priminė Rivierą. Miesto katedra, statyta kunigo, ne architekto, su karūna laikanciais angelais, charakterizuoja miestą, kaip Eifelio bokštas Paryžiu. Elizabeth Taylor namas paverstas muziejumi, o rausvas tiltukas jungia skersai gatvės Richardo Burto no nupirktą namą. Turgūs po stogais gal ir neprilygsta Istambulo bazarams savo didumu, bet pasiklysti gali labai lengvai. Bogarto restoranas Kristal viešbuty spindi Casablancos egzotišku grožiu: lauko tvenkinys, apsuptas degančių ži-

bintų, viduje baltos marmuro kolonos, meniškai, lyg meginiais, išraižytos, fontanai, statulos, gėlės, marokiški brangūs kilimai ir daugybė Humphrey Bogart nuotraukų. Šmaikštūs padavėjai marokiškai apsi- rengę, o juokdarys su savo pantomima ir čia pat iš balionų sukurtais gėlėmis, širdimi, gulbe prajuokino iki ašarų.

Dieviškojo Menininko tapyba

Kai paskutinį vakarą sėdėjome „La Jolla“ restorane aukštai ant kalno ir stebėjome saulelydį, negalėjai atsistebėti gamtos grožiu: vidury vandens riosgojo trejetas uolų, viena didžiulė, kaip „Cukraus galva“ Rio de Janeiro, o prie jos atsi- spindėjo balta jachta, virš uolos skrido margaspalvis parašiutas su besisupančiu atostogautoju. Saulės spinduliai nudabė safy- rinę jūrą auksu. Neveltui Dante gerėjosi, kad gamta yra Dievo menas. Bendrakeleiviai išreiškė savo pasitenkinimą ir padėką, kad GT International vadovybė suranda atostogoms geriausias vietas už prieinamiausią kainą.

Visi dalinosi išpuodžiais iš patirtų atskirų ekskursijų: plaukiojo laivu jūra, jojo arkliais į vietinių žmonių gyvenvietes ir į džungles, valgė tik ką sužvejo- tus žuvis, krevečes ir žuvis „Chico's Paradise“ restorane, stebėjo ten šniokščiančius krioklius ir nuo uolos šokančius vaikus į upę, matė (ir ragavo), kaip gamina „tequila“, gardžia- vosi „margarita“...

Atskridę į Čikagą, pernakvojė O'Hare Hilton viešbuty, kitą rytą Lietuvos žmonės išskrido atgal namo.

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE SVEIKINIMAS

Lydimi Kalėdų žvaigždės ir Naujųjų Metų trimito garsų — sveikiname Tėvynėje ir visame pasaulyje išsisklaidžiusius tėvyninai, Susivienijimo Amerikoje narius, tautinės ištikimybės meilės širdimis.

Tegu Naujųjų Metų dviliktos valandos laikrodžių varpų dūžiai, darant ateinančių metų gyvenimo rezoliucijas, paskatina mus jungtis į seniausią pasaulio lietuvių organizaciją — SUSIVENIJIMĄ LIETUVIŲ AMERIKOJE — ŽENGIANČIĄ Į 111 veiklos metus, pradėjusią eiti pirmuosius bendruomeniško gyvenimo žingsnius.

Prie sveikinimų jungiasi ir „Tėvynė“ švenčianti 100 metų sukaktį.

SLA vykdomoji valdyba:
Prezidentas dr. Vytautas Dargis
Viceprezidentas Vytautas Kasniūnas
Sekretorė Genovaitė Meiliūnienė
Išdavinėja Loretta Stukienė
Išdo Globėja Nellie Bayoras-Romanas
Išdo Globėja Stasya Virpša

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N.Y. 10001,
(212) 563-2210

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVIEKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
2200% West 90th Street
Tel. (708) 434-0884
(312) 561-0884 •

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turki Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-988-2668.

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS

Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — \$33.00
8 svarų statinaitė — \$19.00
Skambinkite:
708-687-5677
po 4 val. p.p.
Pristatome UPS

MOVING

Ilgametis profesionalus kraustymas priimanomis kainomis. Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
312-925-4331

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perka ar parduoda
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterinė FAX pagalba
- Nuosavybės įrašavimas veitui
- Perka ar parduoda namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

Gydytojų kabinetams ir rašt- nams reikalinga valytoja šiek tiek suprantanti angliškai. 8 val. dar- bas, valandos susitarus. Skam- binti Gelyna, 773-445-0896.

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

VYDŪNO FONDO LEIDINIAI

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA, istoriko prof. J. Jakš- to paskutinis veikalas apie 1918-1940 m. Lietuvos politinį, ūkinį, ekonominį gyvenimą, kurį autorius pats pergyveno. 272 psl., gausiai iliustruota knyga nuotraukomis ir žemėlapiu, gražiai įrėšta, tinkama dovanai kiekvienam, \$18.

LIETUVOS BEI LIETUVIŲ KRIKŠTAS IR 1387-JI METAI, istoriko J. Dainausko susidomėjimą sukėlusi knyga, kurioje autorius iškelia naujus faktus Lietuvos istorijoje, paneigdamas daugelio suklaidotus ir daugelio kartotus teiginius. Kiekvienas domintis Lietuvos istorija, šioje knygoje ras daug įdomių skaitinių, paneigimų. 352 psl., gausiai iliustruota, \$18.

DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA, žinomo monografijų rašytojo A. Merkelio įdomiai parašytas veikalas apie XIX amžiaus Lietuvos gyvenimą ir svarbiausią to laiko lietuvių darbuotoją Dr. Vincą Kudirką. Knyga lengvai skaitoma su dideliu dėmesiu iki paskutinio puslapio. Iliustruota, gražiai įrėšta, tinka dovanoti, 416 psl., \$18.

MANO TĖVYNĖ, Vyduo gimtųjų vietų aprašymas paprasta, vaiz- dinga kalba, lengvai skaitoma apie gražiąsias Lietuvos pajūrio vie- toves. Skaitydami šią knygą nusikelsime į mūsų tėvynės gintarinį krantą, tai prisiminti padės gausios iliustracijos, žemėlapis. Knyga skirta jaunimui, bet tinka visiems, 79 psl., \$4.

KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944 M. KAUNE, spaudai peruošė A. Dundzila, 96 psl. Žinomo veikėjo išgyvenimai nacių okupacijos metu, už kuriuos vėliau buvo neteisėtai kaltinamas ir persekiojamas. Įdomios iliustracijos, \$4.

LIETUVA, Dr. J. Šaulio, Lietuvos ambasadoriaus Vokietijoje, rūpesčių paruoštas veikalas apie gražiąsias Lietuvos pajūrio vie- totes. Skaitydami per visą nepriklausomybės gyvenimą. Tinka papuošti savo gyvenamą namus, raštines, dovanoti savo draugams. 31 x 31 colių apimties, spausdintas Italijos spaustuvių Romoje ant kre- dinio popieriaus, \$18.

PASTABA: Visas šiuos Vyduo Fondo leidinius galima gauti dienraščio DRAUGAS redakcijoje arba užsakant paštu. Prie kainos illois valstybės gyventojai pridėda 8.75% prie knygos kainos. Taip pat visi užsakytoja pridėda pašto ir supakavimo išlaidų apmokėjimą.

Not Fade Away Graphics, Inc. su Grateful Dead siūlo jums **LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINĖS SUVENYRUS** (Licensed)

Džiaukimės jū bronzos medaliu laimėjimu! Daugiau informacijos suteiks: angliškai kalbanti Michelle Day Toll Free 888-NOT-FADE (888-668-3233); lietuviškai kalbanti Vita po 6 v.p.p. EST laiku 1-908-531-1513, fax 1-908-531-1530.

MARŠKINUKAI • KUPURĖS • LIPNUKAI • ŽENKLAIKAI • KREPŠINIO KAMUOLIAI
NOT FADE AWAY GRAPHICS, INC.
P.O. Box 2092, Kingston, NY 12402

VĖL PAVILIOJO AUKĄ KAPAI

Skaudi yra mirtis ir dar skaudesnė ji yra, kai mus aplanko netikėtai. Taip netikėtai savo žemiškąją kelionę spalio 2 dieną užbaigė a. a. inžinierius Algirdas Idika. O buvo dar jis ir jo šeimos nariai pilni šviesių vilčių ateičiai, ypač po jo sunkiai išgyventos ir pavykusios operacijos. Pavišėjęs ir dar daugiau sustiprėjęs savo dukros Mildos ir žento Eugenijaus Pauliaus namuose, nutarė, prieš grįžtant į savo namus Floridoje, dar aplankyti dukrą Vidutę, su šeima gyvenančią Springfield, IL. Vaziuojant automobiliu, visą kelią gyvai šnekučiavosi su žmona Lidija ir jau nebetoli Vidutės namų – prtilo. Privažiavus namus, žmona švelniai norėjo jam priminti, kad, Algirdai, jau atvažiuome, jau atsikelk..., bet tik tada pamatė, kad jis užmigo amžinu miegu. Taip ir išėjo iš šio pasaulio, net nepasakęs paskutinio: „Sudiev“.

Tokia netikėta mirtis skaudžiai sukrėtė šeimos narius, visus Springfieldo lietuvių, o taip pat draugus ir pažįstamus Šiaurės bei Pietų Amerikoje.

A. a. Algirdas Idikas iš laidojimų namų buvo atlydėtas į Šv. Agnietės bažnyčią, kurioje aukotos gedulingos pamaldos už jo sielą. Šv. Mišių metu giedojos bažnyčios choras. Springfielde gyvena nedaug lietuvių, bet daugumas jų dalyvavo šv. Mišiose ir laidotuvėse. Bažnyčioje, be „Ave Maria“, dar buvo giedotos ir lietuviškos giesmės. Ne graudūs bažnyčios varpai lydėjo a. a. Algirdą Idiką į poilsio vietą Springfieldo mauzoliejuje, bet graudūs verkimai ir širdį draskančios ašaros jo žmonos Lidijos, netekusios savo 56 m. bendro vedybinio gyvenimo draugo, savo „anulėlio, Algirdelio...“ Atrodo, kad net gūdus kapinių medžių šlamesys, suprato jos skausmą ir kėlė aukštyn, ligi pačių padangių. Kapinėse visi bendrai sugiedojos a. a. Algirdo mėgstamiausias giesmes: „Lietuva, brangi“, „Marija, Marija“ ir Lietuvos himną.

A. a. Algirdas Idika gimė 1916 m. birželio 2 d. Kybartų mieste, Vilkaviškio apskrityje. Išaugo doro Lietuvos ūkininko Igno ir Antaninos Čemarkaitės, lietuviškoje-katalikiškoje šeimoje, kaip ir daugelis Lietuvos inteligentijos, kilusios iš lietuviško kaimo.

Pradžios ir vidurinį mokslą ėjo Kybartuose ir Vilkaviškyje. 1944 m. Vytauto Didžiojo universitete Kaune įgijo elektronikos inžinieriaus, telekomunikacijų specialybės diplomą. Studijuodamas priklausė „Plieno“ korporacijai. Baigęs karo mokyklą, 1937 m. išėjo į kariuomenės atsargą jaun. ltn. laipsniu. Nepriklausomai Lietuvai kaip tik ši karta, išimokslinusi jau Lietuvoje, buvo kaip Dievo dovana valstybei, kylančiai savarankiškam gyvenimui.

Algirdas Idika

Buvo radijo mėgėjas ir turėjo savo paties sumontuotą radijo siųstuvą su šaukiniu LY1BQ. 1940 m. vedė Lidiją Maciūnaitę ir gyveno Kaune iki 1944 metų. Artinantis antrajai sovietų okupacijai, pasitraukė su šeima į Vokietiją ir apsigyveno netoli Schogau miestelio, Bavarijoje. Dirbo lentpjūvėje.

Karui pasibaigus, buvo amerikiečių per prievartą repatriuojamas. Visa šeima, kartu su kitais pabėgėliais, buvo pakrauti į traukinio gyvulinis vagonus, užrakinti ir vežami į Sovietų Sąjungą. Kas pasipriešino, gavo su automato buožę ir sprandą ir jėga buvo įgrūsti į vagoną išvežimui. Pakeliui, traukiniui sustojus, tris kartus bandė pabėgti, bet vis buvo pagautas ir jėga grąžintas atgal į vagoną. Muencheno stotyje, traukiniui ilgiau sustojus, pavyko pabėgti. Tik džiaugsmas buvo trumpas, nes amerikiečių MP (Military Police) surado ir visus nugalėtojus ir pereinamąją stovyklą Muencheno priemiestyje, mat traukinys jau buvo išėjęs. Šioji stovykla buvo vokiečių kareivinė, kurias amerikiečių kareiviai stipriai saugojo: į miestą nebuvo leidžiama išeiti. Po kelių dienų, padedant lietuvių sąjungos pirmininkui dr. Kalvaičiui, pavyko iš stovyklos išsilaivinti. Su šeima apsigyveno Muencheno lietuvių pabėgėlių stovykloje. Vėliau persikėlė į pabaltiečių stovyklą Kempteno mieste, Bavarijoje. Čia ėjo dviejų kursų lektorius ir vedėjo pareigas. Dėstė elektros instaliacijos kursą ir radijo techniką lietuviams, atskirai latviams bei estams. Priklausė lietuvių inžinierių sąjungai ir bendradarbiavo sąjungos leidžiamame žurnale „Technikos kelias“.

Negavęs įvažiavimo vizos į Ameriką, drauge su panašiais likimo draugais, 1948 m. emigravo į Braziliją, apsigyveno Sao Paulo mieste. Dirbo elektronikos įmonėse inžinieriumi, užimdamas įvairias pareigas. Ilgiausiai dirbo olandų „Phillips“ bendrovėje. Į pensiją išėjo 1979 metais.

Be pagrindinių pareigų pramonėje, Sao Paulo mieste dėstė Mackenzie universitete elektroniką – tranzistorių kursą. Be to, darbuos, „Santos Dumont“ fundacijos tyrinėjimų grupėje – elektroninė instrumentacija aviacijoje. Buvo tos tyrimų grupės vedėjas.

Profesinių mokslų institute Sao Paulo mieste lankė ir baigė du pasitobulinimo kursus: „Vadovavimo technika industrijoje“ ir „Mažų įmonių organizavimas ir administravimas“. Laisvalaikio naudojo savo nuosavą siųstuvą su šaukiniu PY2LV. PY2LV.

Brazilijoje išgyveno 41 metus. Visą laiką dirbo savo specialybėje ir reikėsi lietuviškoje visuomeninėje veikloje. Priklausė Lietuvių sąjungai (kurį laiką buvo valdybos narys) Lietuvių Bendruomenei, Pietų Amerikos lietuvių kongresų organizaciniam komitetui ir Kultūros draugijai (vicepirmininkas). Sao Paulo mieste 1974 m. lapkričio 22 d. įsteigė PLIAS – Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos skyrių ir buvo šio skyriaus pirmininku.

A. a. Idika yra parašęs daugiau negu 40 straipsnių Brazilijos žurnaluose įvairiais elektronikos klausimais. Elektronikos industrijai suprojektavo daug įvairių aparatų.

1990 metais kartu su žmona persikėlė į JAV. Čia gyvena dukterys Vidutė ir Milda. Vidutė Idikaitė ištėkėjo už Kazio Totoraitio, elektronikos inžinieriaus, augina tris dukteris: Moniką, Rūtą ir Dainą, gyvena Springfield, IL, Milda Idikaitė ištėkėjo už architekto Eugenijaus Pauliaus, gyvena Palatine, IL. Jie augina sūnus: Liną ir Vinčą, dukrą Lidiją.

Patys Idikai pasirinko nuolatiniam gyvenimui Floridą. Jie jau buvo daugiau įpratę prie šiltesnio klimato. St. Petersburg mieste, patogioje vietoje įsigijo savo namus. Iš savo namų, būdamas registruotas radijo mėgėjas, a. a. A. Idika naudojo nuosavą radijo siųstuvą su šaukiniu; W4PY2LV, palaikydamas radijo ryšį su kitais mėgėjais Lietuvoje, JAV, Kanadoje, Vokietijoje, Anglijoje, Bolivijoje ir kituose pasaulio kraštuose. Belankydamas savo dukras, a. a. A. Idika, dažnai apsilankydavo lietuviškoje Čikagoje, susitikdavo su senais bičiuliais ir draugais.

Palydint šį šviesų žmogų, į amžinąjį gyvenimą, tepalikia jis mūsų atminimuose, kaip šviesi asmenybė. Taip vėl paviliojo naują auką kapai, išėjo Algirdas į Anapilį, amžinam gyvenimui, šventai atlikęs savo gyvenimiškas pareigas. Tegul išlisi Dievo globoje.

Nijolė Nausėdienė

SU AURELIJA ATSIŠVEIKINANT

Aurelija Jaraitė-Paukštelienė, dainininkė, gimusi 1933 m. sausio 2 d. Šiauliuose, mirė po sunkios, trumpos ligos 1996 m. lapkr. 24 d., Kenoshoje, WI.

Lankė Wisconsin universiteto muzikos mokyklą, kur ypač lavino balsą. Išleido ilgo grojimo 3-jų plokštelių albumus „Aurelija“, „Dainuotojų jums“ ir vaikams skirtą „Sigutę“. Dalyvavo Kenoshos lietuvių vaidybos ratelio veikloje. Teatrą pamėgo iš pat vaikystės, nes jos tėvai: Jadvyga (jau mirusi) ir Bronius, 94 m., buvo artistai.

Aurelija buvo ištėkėjusi už ekonomisto Vytauto J. Paukštelio. Juodu išaugino ir išmokslino tris dukteris: Vitą, Lyną ir Tiną. Aurelija buvo mylinti žmona, rūpestinga motina ir susipratusi lietuvi. Velionė buvo labai malonaus ir švelnaus būdo. Ypač padėdavo tiems, kurie buvo pagalbos reikalingi. Rūpinosi našlaičiais ir daugiaviekišėmis šeimomis, todėl per laidojimo šeimą pageidavo, kad kas gali, aukotų Lietuvos našlaičiams. Priklausė lietuviškos organizacijos. Kaip dainininkė dalyvavo Čikagos lietuvių televizijos programoje.

Atsišveikinimas su velione įvyko Šv. Petro bažnyčioje, Kenosha, WI. Prie puikiomis gėlemis išpuosto altoriaus kun. Petras Cibulskis, MIC, aukėjo gedulingas pamaldas ir pasakė

Aurelija Paukštelienė.

pamokslą angliškai bei lietuviškai. Per Mišias giedojos vienuolės. Duktė Tina labai jautriai atsišveikino šeimos vardu. Artimųjų ir draugų vardu kalbėjo Zenonas Lukauskas. Labai įspūdingai per bažnyčią nuaidėjo Aurelijos įdainuota „Einu namo“. Ir, rodos, vėl ją matėme, besišypsantią publikai.

Velionės kūną į Šv. Jurgio kapines palydėjo ilga vilkstine automobiliu. Gausus būrys Aurelijos gerbėjų, draugų ir giminų atsišveikindami pagiedojo giesmę „Marija, Marija“.

P. Petrusaitis

• **Ryskėnai.** Spalio 6 dieną Ryskėnų gyvenvietėje vyskupas Antanas Vaičius pašventino koplyčią, rajono savivaldybės, Ryskėnų seniūnijos ir vietos tikinčiųjų rūpesčiu ir lėšomis įrengtą buvusiam tarybinio ūkio administraciniame pastate.

Ilgametei draugijos narei

A.†A.

IRENAI LINARTIENEI

miurs, reiškiamė gilią ir nuoširdžią užuojautą vyrui VYTAUTUI, dukrai VIDAI, anūkiui STEVEN, visiems giminėms, draugams bei pažįstamiems.

Union Pier Lietuvių draugija

A.†A.

IRENAI LINARTIENEI

mirus, jos vyrą VYTAUTĄ ir dukrą VIDĄ su šeima, nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime

L.B. Michiana apylinkės valdyba
ir nariai

DRAUGO FONDO MECENATUI

A.†A.

LEOPOLDUI KUPCIKEVIČIUI

netikėtai iškeliavus į Amžinybę, žmoną MARYTĘ, dukras: JŪRATĘ, MILDĄ ir VIDĄ ir brolį VYTAUTĄ nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Bronius Juodelis
Draugo Fondo tarybos pirmininkas

**LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA
NUOŠIRDŽIAI DĖKOJA**

Visiems, remiantiems mūsų vykdomus šalpos darbus čia ir Tėvynėje Lietuvoje.

Po sėkmingai praėjusio Rudens pokylio š. m. spalio 26 d., reiškiamė ypatingą padėką savo dosnumu bei darbu prisidėjusiems mūsų nuolatiniams geradariams ir talkininkams bei talkininkėms:

p. Vytautui Miceikai, Select Wines & Liquors parduotuvės savininkui, už paaukotus gerimus barui;

Baltic Bakery savininkams – Anų šeimai – aukojusiems gardžius jų kepyklos gaminius;

Vaišių paruošėjai, mūsų sesei, Onai Norvilienai bei jos talkininkėms Adelei Lietuvninkienei ir Viktorijai Valavičienei už puikių vaišių paruošimą;

Mielieji mūsų nuolatiniams talkininkams, Antanui Valavičiui ir Vytautui Dijokiui, stropiai tvarkiusiems gerimų barą; Už staų ir salės papuošimą išskirtinė padėką auksinių rankų talkininkų būreliui;

Visiems vertingų fantų aukotojams, kurių dėka turėjome tokias gausias – didžiąją ir mažąją – loterijas.

Mieliesiems rėmėjams už dosnias aukas, taipgi visoms ir visiems, bet kuriuo būdu talkinusiems šio mūsų metinio renginio ruošoje, dar kartą tariame lietuvišką AČIŲ!

LIETUVOS DUKTERŲ draugijos
centro valdyba

**DVIDEŠIMT PENKERIŲ METŲ MIRTIES
SUKAKTIS**

A.†A.

PETRAS ADAMONIS

Prieš 25 metus, 1971 m. gruodžio mėn. 18 d. Aukščiausias paėmė mūsų Tėvelį. Senelį ir Prosenelį Petrą Adamonį. Jo mirties 25 metų sukaktį minint, už jo sielą bus atnašaujamos Šv. Mišios Omaha, Šv. Antano bažnyčioje, gruodžio mėn. 18 d. 8:00 val. ryto.

Prašom visus pažįstamus prisiminti velionį maldoje ar dalyvauti bažnyčioje.

Nuliūdę: sūnus Narcyzas (Nat), duktė Danutė Adamonytė-Sulskienė, anūkai Benny, Rick, Renny, Lonnie, Nina, Paul ir aštuoni proanūkai.

A.†A.

ALGIUI PAČKAUSKUI

mirus, tariame gilią užuojautą mūsų draugijos narei LEOKADIJAI PAČKAUSKIENEI ir visiems šeimos nariams bei giminėms.

Union Pier Lietuvių draugija

Lietuvių Skautų Sąjungos Kontrolės Komisijos
Sekretoriui

jūrų vyr. sktn.

LEOPOLDUI KUPCIKEVIČIUI

netikėtai išplaukus į Amžinybę ir palikus visą skautišką šeimą: žmoną – gintarę MARYTĘ ir dukras – jūrų skaites – j.p.s. MILDĄ, JŪRATĘ ir VIDĄ bei brolį VYTAUTĄ broliškai užjaučia ir kartu liūdi

LSS Kontrolės Komisijos pirm. j.v.s. Bronius Juodelis
Narys: j.v.s. Antanas Levanas

A.†A.

FRANCIŠKAI ŽERUOLIENEI

žemiškąją kelionę užbaigus, liūdesyje likusius vyrą LEONĄ, dukterį VIDĄ BAYLEY, anūką JACK, seserį BRONĘ MAKASKIENĘ su šeima giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

J. O. Antanaičiai	O. Nagelė
V. E. Armonai	Pr. M. Radžiai
A. J. Bertuliai	T. Radis
Vl. Bilienis	K. Rožėnienė
F. Dimgailienė	N. R. Sabaliūnaitė
A. M. Dumbriai	H. Sabaliūnienė
G. Gylėnė	Ir. Sirutienė
J. Z. Grigaitis	J. Stasiūnaitis
L. Gudeliene	S. Šmaizienė
V. R. Jucai	Pr. J. Švilpai
J. B. Kedaičiai	L. Tamošaitienė
J. dr. V. Kiburai	O. Tamošauskienė
A. Krauceliūnienė	T. Turkevičienė
Z. Krisciukaitienė	Br. E. Užemai
V. Mazuraitis	R. M. Willas
J. L. Miežinskai	J. E. Zubrickai

Hot Springs, Arkansas

Mūsų mylimai draugei

A.†A.

IRENAI MACIŪTEI-LINARTIENEI

ižengus į Amžinybę, reiškiamė širdingą užuojautą jos vyrui VYTAUTUI, dukrai VIDAI, anūkiui ir visiems giminėms. Jaučiame gilų liūdesį netekę Irenos, o jos šviesios asmenybės prisiminimas niekada neišdils iš mūsų atminties.

Jadvyga ir Domas Giedraičiai

A.†A.

skautininkui

LEOPOLDUI KUPCIKEVIČIUI

mirus, jo žmonai MARIJAI, dukroms MILDAI, JŪRATEI, VIDAI ir jų šeimoms reiškiamė giliausią užuojautą.

Dana, Alfonsas, Aida ir
Paulius Arlauskai •

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-669-1074.
Chicago: 312-236-3308.
Los Angeles: 213-934-5151.

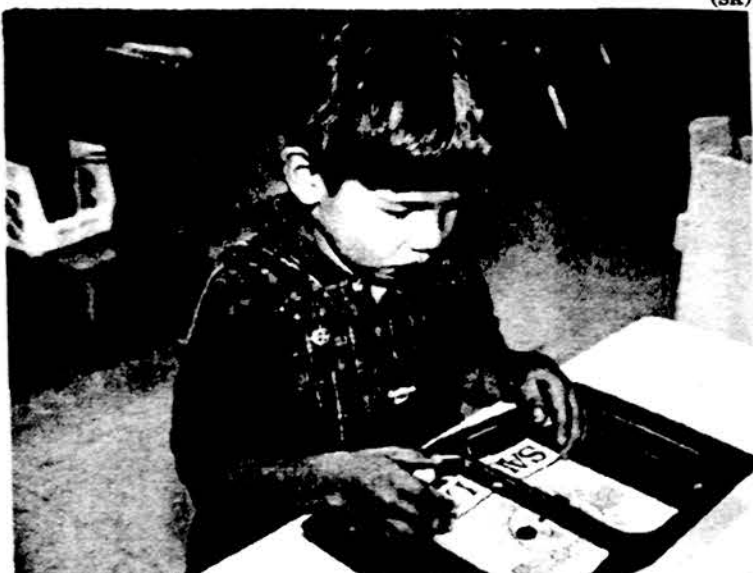
Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Seklyčia“ visiems žinoma. Tai antrieji mūsų vyresniųjų, Lietuvos Vaikų vilties globojamų vaikų bei jų mamų namai, nuolatinių susirinkimų, pobūvių vieta, Socialinių reikalų tarybos raštinė, kurioje tiek daug paslaugų teikiama anksčiau ir naujai atvykusiems tautiečiams. Ten nuolat galima sutikti ir darbščiąją Birutę Jasaitienę, kuri įsijungusi į „šimtus“ lietuviškų reikalų ir visur suspėja, visur viską atlieka. O ką bekalbėti apie skanūs lietuviškus patiekalus, kuriais vaišinami „Seklyčios“ restorano lankytojai! Vadinasi, iš „Seklyčios“ visi gauname labai daug, o ką duodame „Seklyčiai“? Iš tikrųjų iš mūsų nieko ir neprasto, tik ateiti šį šeštadienį, gruodžio 14 d., 6:30 val. vak., į Labdaros vakarą ir tuo atsilankymu paremti Socialinių reikalų tarybos veiklą. Rezervacijomis reikia pasirūpinti iš anksto, žinoma, „Seklyčioje“.

Lietuvybę Amerikoje išlaikyti labiausiai padeda lietuviška spauda. Be jos nebūtų įmanoma nei lietuviška veikla. Kvietame jaunas šeimas, naujakurius bei kitus įsijungti į lietuviškų laikraščių skaitytojų šeimą, pasinaudojant JAV LB Kultūros tarybos Spaudos vėjais teikiama papiginiama naujiems prenumeratoriams, kurie užsisakys „Draugą“, „Darbininką“, „Eglutę“, „Bridges“ arba „Lituanus“. Visa informacija bus paskelbta šeštadienį, gruodžio 14 d., „Drauge“.

Artūras Rosenbacher yra vienas iš „Žiburio“ lietuviškosios mokyklės auklėtinių.

Nuotr. Lydos Budrienės

x Šiuo metu atvykę iš Lietuvos įvairių sričių inžinieriai, technologai bei technikai kviečiami dalyvauti Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyriaus kalėdinio susirinkime, **gruodžio 13 d. 7:30 val. vakaro** Balzeko muziejaus auditorijoje, **8500 S. Pulaski Rd.** Susirinkimo metu pranešimą duos radijo elektronikos inž. R. Burauskas, nesenai atvykęs iš Lietuvos.

(sk)

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-284-0100
Kasdien 9 v.r. – 5 v.v.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 ml. į šiaurę nuo Balzeko muziejaus)
Tel. 312-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 1-773-776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 5 val. vak.
Šeštadieniais ir 1 val. p.p.

Aktorė Olita Dautartaitė ir aktorius, poetas Eugenijus Ignatavičius skaitys, deklamuos ir atliks labai įdomią programą šį sekmadienį, gruodžio 15 d., 3 val. p.p. Jaunimo centro kavinėje. Žodinio meno popietė rengia „Draugas“. Visuomenė maloniai kvietama atsilankyti.

Čikagos lituanistinė mokykla ruošia vaikams Kalėdų eglutę šeštadienį, gruodžio 14 d. 12 val. Jaunimo centro didžiojoje salėje. ČLM mokiniai pasirodys vaidinime „Žaislų karalystė“. Atvažiuos Kalėdų senelis su dovanomis ir bus vaišės. Įėjimas nemokamas visiems mokiniams. Kurie nelanko ČLM, prašoma 5 dol. auka. Kvietiami visi – jauni, seni, tėveliai, seneliai, broliukai ir sesutės, ir visi nepažįstami...

Čikagos jūrų skaučių ir skautų Kūčios vyks penktadienį, gruodžio 13 d., 7 val. vak. PLC Lemonte, „Bočių“ menėje. Kvietiami visi jūrų skautai, -ės, tėveliai ir artimieji. Sesės gintarės praves programą, kurioje pasirodys ūdrytės, bebrai, jūrų jaunos ir jaunieji. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti Vilgailei Lendraitienei, tel. 708-388-2041.

x Ieškoma/s šeiminkė/as gamint valgi ateitininkų moksleivių žiemos kursuose nuo **gruodžio 26 d. iki gruodžio 30 d.** Dainavos stovyklavietėje, Michigan valstijoje. Nakvynė, maistas ir alga bus parūpinta. Skambinkite (708) 488-1272 Gailei Černauskaitei.

(sk)

Mes nuolat sakome, kad lietuviai sudaro vieną artimą bendruomenę – šeimą. O kūčios yra šeimos šventė, tad visi kviečiami dalyvauti bendroje šeimyniškoje lietuviškoje kūčioje Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, gruodžio 20 d., penktadienį, 6:30 val. vak. (tuo metu jau tikrai bus patekėjusi pirmoji žvaigždėlė). Yra būtina užsitikrinti vietą ir registruotis pas Aldoną Palekiene, tel. 708-448-7436. Kas ypač mėgtas dalyvis, lietuvių liaudies patarlė sako, kad „užpuls vėlyvos kūčios“, tad nelaukite paskutinės minutės, nes ne tik ateis Kūčios, bet ir vietos prie stalo gali nelikti.

Kalėdos ateina jau nebe žingsniais, o šuoliais. Net neapsižiūrėsim, kad laikas puošti eglutę. Ar turime pakankamai lietuviškų tradicinių šiaudinukų, kurių baltumas taip gražiai spindi ant žalių šakelių? Jeigu dar trūksta šiaudinukų, tai apsilankykite „Draugo“ administracijoje ir įsigykite. Taip pat galima gauti lietuviškų kalėdinių sveikinimų, knygų, muzikos įrašų, gražių dovaninių prekių (ponios, turėtumėte pamatyti gintarinių auskarų rinkinį!) ir daug kitų įdomių prekių.

Lietuvos Vyčių 112 kuopos prieškalėdinis susirinkimas ir vaišės bus antradienį, gruodžio 17 d., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. 7 val. vak. bus trumpas susirinkimas, o maždaug nuo 7:30 val. v. prasidės kalėdinis pabendraavimas ir pasivašininimas, paruoštas Mickey Petrošius dėka. Bus taip pat trijų žmonių orkestrėlis, kuris vadovaus kalėdinių giesmių giedojimui. Kuopos nariai ir jų svečiai prašomi anksti rezervuoti vietą, paskambinant Estelle Rogers 708-425-6003 arba Alvinai Giedraitis 773-737-2421.

Dėmesio! Gruodžio 15 d., sekmadienį, po 10 val. šv. Mišių t. jezuitų koplyčioje, visi kviečiami į Jaunimo centro kavinę, kur vyks susitikimas su Vytautu Landsbergiu, jaun. ir bus rodomas jo paruoštas dokumentinis filmas apie vieną mūsų partizaninių kovų didvyri Juozą Lukšą. Filmas vadinasi „Baladė apie Daumantą“. Jaunimo centro moterų klubo narės susirinkusius pavašins skaniais mie liniais blynais.

x Lietuvių Moterų klubų federacijos Čikagos klubo susirinkimas įvyks **gruodžio 17 d., antradienį, 11 val. ryto „Seklyčioje“**. Susirinkime: centro valdybos pranešimai, bus aptartas 50 m. klubų veiklos minėjimas ir 25-tasis abiturientų balius. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

(sk)

Vladas Stropus, uolus visuomenininkas, eina Pal. Matulaičio misijos choro valdybos pirmininko pareigas. Jis kartu su savo valdybos nariais: dr. Vilija Kerelyte, Kleopatra Buinevičienė ir Jonu Smalsčiu, rūpinasi, kad visi būtų pavaišinti karštais pietumis prieš kalėdinių giesmių koncertą. Pietų pradžia – 12 val. p.p., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Rezervacijas priima Vladas Stropus (630) 257-7677. Lauksime visų!

x TRANSPAK praneša: „Didžiausia Lietuvos bažnyčia yra Rietave, kurią 19 amžiaus antroje pusėje pastatydino didikai Oginskiai. Pirmasis Lietuvos miestelis, kuriame atsirado elektros šviesa buvo Rietavas“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-638-1060.

(sk)

Rodaguojas J. Placas. Medžiaga siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

KALĖDŲ MĄSTYMAS

Lengvo pūko snaigės
Baltumu sužvilgo,
Kalėdų žvaigždėlės
Danguje sumirga.

Gimė kūdikėlis,
Jam krosnies nekūrė:
Šalta, vėjai švilpia
Svetimajam pašūrė.

Kam karaliai aukso,
Smilkalo padėjo,
Aukštas bet nešildė,
Aukštas tik blizgėjo.

Ir šiandieną auksas
Nieko nesusildė,
Nors daugybė auksui
Atiduoda širdį.

Lengvo pūko snaigės
Skaistumu sužvilgo, –
Kalėdų žvaigždėlės
Širdis pasiilgo.

Milda Skučaitė

KALĖDŲ EGLUTĖ

(Kalėdų pasaka)

Buvo gražus, žvaigždėtas Kūčių vakaras. Vėsi laukė Kalėdų – ir žmonės, ir gyvuliai, ir medžiai. Laukė ir našlaitė Sigutė, su savo senele gyvenusi girioje.

Sigutė priejo prie savo senelės ir paklausė:

– Motiute, sako, visi geri vaikučiai Kalėdoms gauna dovanėlius. O aš ar gausiu?

Mažytė žiūrėjo su tokiu laukimu, kad senelė jos labai pagailo.

Tačiau ji buvo neturtinga ir visų pamiršta. Jos pirkėlė stovėjo taip nušalimai nuo visų kelių, kad net ir Kalėdų senelis jos nepamatė ir nieko neužvežė.

O Sigutė žiūrėjo į motutės akis ir laukė. Bet aplinkui nebuvo nei dovanėlių, nei jokių žaisliukų. Juodvi netgi neturėjo kuo puošti eglutės – nei žvaigždžių, nei skambaliukų, nei kitokių dailių daiktukų.

Senelė priglaudė Sigutę prie savęs ir giliai, giliai atidūsėjo.

Mergytė suprato ir daugiau neklausinėjo. Atsisėdus prie lango ji žiūrėjo į žvaigždes aukštai danguje ir klausėsi, ar neišgirs, kaip ten dauose suplasnos angelai, lėkdami pasveikinti gimusio Jėzuliuko.

Taip berymodama, ji ir užsnūdo.

Kai ji taip miegojo, aukštynėse prasivėrė dangaus vartai ir pro juos išskrido pulkai angelų. Buvo jų visokių – ir didelių ir mažų, ir tiek daug, kad atrodė, lyg koks paukščių debesys būtų pasikėlęs ir pripildęs orą.

Visi jie, vieni kitus lenkdami, skriejo į Betliejų, kur šiąnakt praktėlėje ant šieno gims Kūdikėlis Jėzus.

Tačiau patys smulkiausi (mažiausi) nelabai laikėsi tvarkos. Jie narstė (sukinėjosi), tai čia, tai ten, ir kartais didiesiems angelams įstrigdavo (ilisdavo) į sparnus. Mažieji suplasnojo net iki tos vietos, kur beveik niekas neužsukdavo: prie našlaitės Sigutės trobelės.

Patsai smulkiausias iš jų – toks menkutis, kad atrodė kaip drugelis, – ūmai (staiga) sušuko nustebe:

(Bus daugiau)

A. Vaičiulaitis

PIEMENĖLIS

Statulėlė stovi Betliejaus šėlyje po eglę. Kas jis per vienas? Ką jis reiškia? Jis yra piemenėlis, jaunuolis

Fejnyes ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrimas

Detroito „Žiburio“ lit. m-las jaunesni mokiniai ir tėveliai, atidžiai klausosi mokinų deklamacijos scenoje.

su pilkais drabužiais. Rankose jis laiko avinėlių. Jis yra labai senas. Ta statulėlė atkeliavo čia iš Vokietijos, su mano seneliais kartu. Piemenėlis buvo pirmas prie prakartelės jų pirmose Kūčiose Amerikoje. Nors buvo šalta ir matėsi neturtas, bet aplink eglutę buvo šilta ir jauku. Šeima giedojė giesmes ir džiaugėsi Kalėdų švenčių metu. Bet liejaus ramybė apsupo juos visus ir liko šypsenoje to piemenėlio nušvitusiame veide.

Aliukas Šilgalis

Lemonto Maironio lit. m-las
mokinys
(„95 mes dar gyvi“)

LAPĖ IR AKTORIAUS KAUKĖ

Išvydus kartą kaukę, lapę pratarė:

– Štai veidas nieko sau, de-ja, be smegenų!

Čia apie tuos kalba, kuriems likimas, duodamas ir pagarba, ir šlovė, sveiko proto nedavė.

Fedras

GALVOSŪKIO NR. 32 ATSAKYMAS

Panašūs I ir V. Brūkšnelis ne-
skaiciuojamas už klaidą.

GALVOSŪKIO NR. 31 ATSAKYMAS

1. Peilis, šakutė, lėkštė, šaukštas. 2. Duona, tortas, bandelė, pyragas. 3. Pavasaris, vasara, ruduo, žiema. 4. Kalėdos, Velykos, Vasario 16, Kovo 11. 5. Žiedas apyrankė, karoliai, sagė. 6. Ažuolas, klevas, eglė, pušis. 7. Atlanto, Arktikos, Didysis Indijos. 8. Briedis, elnias, karvė, ožka. 9. Muse, bitė, uodas, boružė. 10. Rožė, pelargonija, gvazdikėlis, žirniukai. (Gali būti ir kiti žodžiai.)

GALVOSŪKIO NR. 34 ATSAKYMAS

Piešinys buvo Wisconsin valstijos. Ši valstija turi daug vandens. Šiaurėje prieina Michigano ežeras, rytuose – Superior ežeras, vakaruose – Misissipi upė ir St. Croix upė. Be to, krašte arti 8,000 mažesnių ežerų. Viduryje valstijos teka Wisconsin upė. Sostinė – Madison. Didžiausias miestas Milwaukee ir uostas prie Michigano ežero. Michigan ežero didelė įlanka – Green Bay. Ši valstija pasižymi pieno produktais, daug sūrių gamina. 1848 metais įsijungė į federaciją kaip 30 valstija. Prancūzų keliautojas Jean Nicolet 1634 m. aplankė Wisconsiną. Jis

buvo pirmasis baltasis atvykęs pas indėnus. Ši valstija įdomi sportininkams, žvejams, medžiotojams ir turistams. Graži gamta.

GALVOSŪKIO NR. 35 ATSAKYMAS

1. Gatvės judėjimą reguliuojas šviesoforas. Lietuvoje pradėjo veikti nuo 1947 metų. Jis buvo įrengtas Vilniuje, Basanavičiaus ir Pylimo gatvių sankryžoje. 2. Pirmasis šviesoforas pasaulyje buvo pastatytas Londone 1868 metais. Jis turėjo dvi šviesas: raudoną ir žalią. Šių dviejų spalvų šviesoforas Clevelande buvo pastatytas 1913 m. Trijų spalvų šviesoforas New Yorke ėmė veikti nuo 1918 m., Berlyne – 1924, Londone – 1925, Maskvoje – 1930 m. (A. Šaduikis, „Lietuvos aidas“, Nr. 102, 24 psl., Vilnius, 1995.V.17). 3. Japonai savo šalį vadina Nippon vardu, tai reiškia: „Tekančios saulės šalis“. 4. Žaibas dažniausiai trenkia į ažuolą. Į klevą ir beržą žaibas netrenkia, jei jie yra mišriame miške. (A. Šaduikis, „Lietuvos aidas“, Nr. 101, 24 psl., Vilnius, 1995.V.16). 5. Lietuvoje daugiausia gandrų yra šiose apskrityse: Šilutės 1,047 lizdai, Šilalės 507 ir Plungės 492 lizdai (A. Balbierius, „Gimtas kraštas“ Nr. 24, 1 psl., Vilnius, 1995.VI.28).

GALVOSŪKIS NR. 51

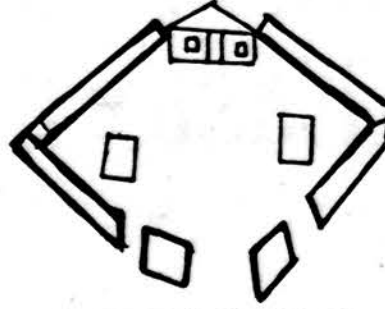
Brūkšnelių vietoje įrašykite raides, pagal duotas reikšmes: 1. – – – – – medžio pavadinimas. 2. – – – – – žmogaus kūno dalis. 3. – – – – – žmogus, kuris saugo kraštą nuo priešo. 4. – – – – – medžio dalis.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 52

Esu aš paukštis galingas, jei vieną raidę man pridėsite, būsiu žmonijos nelaimė.

(5 taškai)

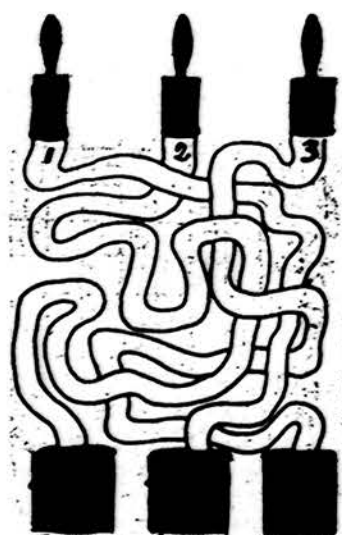

GALVOSŪKIS NR. 53 (Žiūrėkite brėžinį!)

Vienas viengungis ūkininkas turėjo didelį ūkį. Jam pasenus ir neturint ipėdinių, nutarė ūkį pasidalyti su artimais gimimais. Kaip atrodė ūkis po pasidalijimo – rodo brėžinys. Vietoje vieno namo atsirado trys na-

mai, vietoje vieno vartų – treji vartai. Atsirado reikalas nuo kiekvieno namo išvesti kelius iki vartų. Savininkas pasiūlo savo kelią iki didžiųjų galinių vartų. Dešinėje pusėje gyvenantis žmogus pasidarė kelią į kai kuriuos vartus, o kairėje gyvenantis išvedė kelią į dešiniuosius vartus. Ties keliai buvo taip išvesti, kad nė vienas kelias nepertirto kitų kelių. Sudarykite jų kelių išvedimo brėžinį, pagal duotus nurodymus.

(5 taškai)

Getina Žalio Raudona

GALVOSŪKIS NR. 54 (Žiūrėkite brėžinį!)

Beliko trys savaitės iki Advento pabaigos. Dega trys žvakės, pažymėtos numeriais 1, 2, 3. Apačioje yra trys žvakidės, geltonos, žalios ir raudonos spalvos. Pažymėkite kelius, kurio numerio žvakės pateks į apačioje stovintias žvakides.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 55

1. Lietuvos krepšininkai, Europos krepšininkai 1995 m. pirmenybėse, Graikijoje, laimėjo „sidabrą“. Grįžus į Kauną, liepos mėn. 4 d., miesto rotušėje buvo iškilmingai apdovanoti tautinėmis juostomis ir Nepriklausomybės atkūrimo jubiliejiniais medaliais. Ką jie su tomis dovanomis padarė? 2. Kada žmogus sugalvojo pasidaryti ginklą – ietį (spear)? 3. Iš skrendančių paukščių, kuris yra didžiausias ir galingiausias? 4. Iki 1995 m. liepos mėn. 10 d., Filipinų valstybės simbolis buvo „žvirblis“. Koks naujas simbolis ten senąjį žvirblį išstūmė? 5. Iš pasaulio turtingiausių valstybių, kurios daugiausia šelpia neturtingasias šalis?

Už visus teisingus ir plačiau paaiškintus atsakymus, skiriama 10 taškų, o už trumpus ir apytikrius atsakymus – tik 5 taškus.

Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis